

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:01, leidžiasi 7:49

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugpjūčio-August 17 d., 1973 m.

Kaina 15c

194

NIXONAS: PALIKIM PRAEITĮ, EIKIM PIRMYN

KAMBODIJOS KOMUNISTAI SKELBIA NAUJĄ KOVOS PRIEŠ VALDŽIĄ ETAPĄ

HONG KONGAS. — Komunistų vadovaujami Kambodijos sukilėliai paskelbė per savo radiją, kad Amerikos bombardavimų sustabdymas yra didelis jų pusės laimėjimas. Kova bus vykdoma toliau, kol bus nuversta Lon Nolo vyriausybė ir kol pasibaigs Amerikos imperialistų ir jų tarnų agresija prieš Kambodiją, kol visos svetimos jėgos bus išvežtos. Šią deklaraciją paskelbė "Karališkoji Tautinės Vienybės vyriausybė", kurios galva yra princas Sihanoukas. Lon Nolo vyriausybė vadinama "fašistiniu režimu", kuris būsiąs likviduotas. Minimos ir "išdavikų" pavardės: pats prezidentas Lon Nol, Sirik Matak, Son Ngoc Thanh, In Tam, Chen Heng ir kariuomenės vadas Sosthene Fernandez. Visi suminėti, išskyrus Thanh, yra dabartinėje vyriausybėje.

Pareikšime nurodoma, kad Amerikos vyriausybė pradėdanti naują agresijos rūsį. Bombardavimams sustojus, Amerika padidins Lon Nolo režimui ginklų siuntimą, o iš Tailandijos ir P. Vietnamo atvyksta daliniai samdytų kareivių. Nežiūrint Amerikos klastų, sukilėliai žada laimėti kovą ir įsteigti "nepriklausomą, suvereninę, taikingą, neutralią, demokratinę ir turtingą valstybę".

Pasibaigus Amerikos aviacijos puolimams, Phnom Penho ramybė naktį sudrumstė tik valdžios artilerijos pabūklai, kurie apšaudė komunistų pozicijas. Kovos prie sostinės aprimo ir valdžia paskelbė atstūmusi komunistų jėgas nuo Kompong Kantout miesto, 11 mylių į pietryčius nuo Phnom Penho. Spėjama, kad prieš jėgas persigrpuoja ir taupo jėgas lemiamam puolimui sostinės kryptimi. Valdžia pareiškė, kad vis daugiau buvusiu sukilėlių perbėga į vyriausybės pusę, nes valstiečiai nepatenkinti komunistų užimtoje vietovėje įvestais komunaliniais tikais.

Vos 12 val. praėjus po lėktuvų puolimų sustabdymo Baltieji Rūmai paskelbė pareiškimą, kuriame prezidentas dar sykį pasmerkia kongresą už pasaulio taikos vilčių pažeidimą. Pareiškime sakoma, kad bombardavimas būtų priverstęs komunistus derėtis, o dabar, jį sustabdžius, Kambodijos kaimynų saugumas sumažėjo, kongreso veiksmai atnešė abejonės draugams ir priešams, ar tikrai Amerikos laikysis tarptautinių įsipareigojimų. Reikiama viltis, kad Kambodijos vyriausybė sugebės atsilaikyti prieš sukilėlius ir jų šiaurės Vietnamo kurstytojus. Pareiškime pažadama Kambodijai visa galima, esanti įstatymų ribose parama: ekonominė ir karinė. Kartu įspėjamas šiaurės Vietnamas neįsidrasinti po šio sustabdymo ir nepradėti lauzyti didesniu mastu karo paliaubų vietname.

Sovietų pramonė kai kur atsilieka

MASKVA. — Paskutinis sovietų žurnalo Ekonimičeskaja Gazeta numeris džiaugiasi, kad per pirmuosius septynis šiu metų mėnesius pramonės gamyba paauogo 7.3%. Tačiau tas augimas pasireiškė tik kai kuriose pramonės dalyse: mašinių, automobilių, plastmasės šakose. Gerai laikosi sunkioji pramonė, tačiau vartotojų sektorius atsilieka.

Žurnalas kritikuoja naftos valymo mašinų gamybos pramonę, turbinų, chemikalų, trąšų ir miško medžiagos šakas. Chemikalų pramonei atsiliekant neįmanoma išvystyti tekstilės pramonės kuriai reikia chemikalų. Neįmanoma patreikti dirvų, kai chemijos treštai nepagamina reikalingos trąšų. Keisti yra trūkumai miško pramonės srityje, nes Sovietų Sąjunga turi nesuskaitomus miško plotus.

Idomu, kad kaip tik tose srityse, kurias kritikuoja sovietų žurnalas, vyriausybė pradėjo derėtis su Amerikos bendrovėmis, ieškodama paramos ir naujų mašinų.

IŠ VISO PASAULIO.

NEW YORKAS. — Miesto policijos dingusių asmenų biuras skelbia, kad New Yorke, kaip ir kituose Amerikos miestuose, daug nepilnamečių pabėga iš namų, ypačiai vasaros mėnesiais. Perna policija turėjo 13,207 pabėgusių bylas. Amžiumi pabėgėliai skirstomi šitaip: 12 metų 482 berniukai ir 547 mergaitės, 13 m. — 808 berniukai, 1,105 mergaitės, 14 m. — 1,028 berniukai ir 1,612 mergaitės, 15 m. — 1,010 berniukai ir 1,815 mergaitės. Daug jaunų mergaičių tampa prostitutėmis, o berniukai — nusikaltėliais.

DALLAS. — Policija aiškino centrinę homoseksualų įstaigą Dallas mieste. Čia rasti sąrašai iš visos Amerikos su 100,000 adresų tokių jaunų vyrų, kurie už pinigų sutinka pasiduoti homoseksualiniams veiksams. Suimti šeši vyrai, spausdinę sąrašus ir periodinius leidinius nariams, kurie už 15 dol. metams gaudavo naujų narių savo orgijos aprašymus, fotografijas ir adresus bei telefonų numerius. Tiriama, ar ši "parūpinimo" įstaiga neturėjo ryšių su Houstone išaiškinta trijų homoseksualų ir žmogžudžių gauja.

TOKIJO. — Minint 28 metų sukaktį nuo II-jo Pasaulinio karo pabaigos, Japonijoje vėl kilo ginčai dėl Yasunaki šventyklos, kuri praėjtyje buvo laikoma šinto tikėjimo kare žuvusių sėlių susirinkimų vieta. Iškilimėse dalyvavo imperatorius ir vyriausybės nariai. Karo veteranai reikalauja, kad vyriausybė remtų šventovę, kaip žuvusių jėpų paminklą. Karui pasibaigus, amerikiečių okupacinė valdžia, naikindama japonų karines tradicijas, uždraudė laikyti šventovę žuvusių už imperiją poilsio vieta.

WASHINGTONAS. — Federalinė valdžia bando suvaržyti Amerikoje plačiai naudojamą raminančių vaistų Valium ir Librium prirašymą ir platinimą. Tie vaistai naudojami nuo nervų įtempimo. Jų per metus pardudama už 500 mil. dol. Valdžia tvirtina, kad vaistai gali vesti į konvulsijas ir haliucinacijas, jei juos nustoji vartojęs.

Kanados vyriausybės pažiūra į tuos klausimus išdėstiau Helsinkyje, Konferencijos pradžioje, liepos 4 d. Čia jungiu mano pranešimo nuorašą Jūsų informacijai. Ypačiai norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į pranešimo 3 puslapį". (Trečiame puslapyje mintys tos pačios. Red.).

NEW YORKAS. — Per pirmą rugpjūčio mėn. savaitę New Yorko mieste maisto produktai pabrango 3.9%. Keliais centais atpigę tik alus, cukrus ir tuna žuvies dežutės.

Britanijos princesė Anne Elizabeth Alice Louise. Ši nuotrauka buvo išleista jos 23 metų gimtadienio, kuris buvo rugpjūčio 15 d., proga.

KANADOS PAŽIŪRA Į KONFERENCIJĄ

Kanados Užsienių Reikalų Ministeris Mitchell Sharp, 1973 m. liepos 20 d. prisiuntė E. Čuplinskiui, PLB Kanados Krašto Valdžios pirmininkui tokio turinio raštą (vertimas iš anglų kalbos):

"Ačiū už Tamstos birželio 18 d. laišką dėl lietuvių kilmės kanadiečių pažiūros į Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją Europoje.

Norėčiau pakartoti tai, ką esu pasakęs Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovams, kai susitikau su jais 1972 m. lapkričio 18 d. Toronte. Kanada pastoviai atsisakė pripažinti de jure Baltijos valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą, nors de facto taip yra. Konferencija nepakeis mūsų nusistatymo. Tiesą sakant, Konferencijos darbotvarkėje nei nėra punkto, kuriuo pasiremiant galėtų būti išskelti klausimai, liečiantieji Baltijos valstybes, kaip tokias. Tokiems klausimams, o taip pat klausimams, kurie galėtų iššaukti sienų Europoje apibūdinimą ar juridinį jų pripažinimą, pasipriešintų daugelis valstybių dalyvių. Kadangi Konferencija vyksta pagal valstybių dalyvių susitarimą, jokiai individualiai valstybei nėra galimybės insituoti dėl rezoliucijos kuriu nors ypačingai klausimu, arba valstybių grupei praversti nutarimus prieš kitų valstybes.

Praėjtyje aš taip pat esu nurodęs, kad pažanga žmonių santykių srityje, imant ir laisvųjų žmonių judėjimą bei sėmų sujungimą, yra Konferencijos pasiekimo bandymas (touchstone). Mums pasisekė įrašyti tuos klausimus į darbotvarkę ir mes esame optimistiški, kad tam tikra pažanga bus padaryta tose srityse.

Kanados vyriausybės pažiūra į tuos klausimus išdėstiau Helsinkyje, Konferencijos pradžioje, liepos 4 d. Čia jungiu mano pranešimo nuorašą Jūsų informacijai. Ypačiai norėčiau atkreipti Jūsų dėmesį į pranešimo 3 puslapį". (Trečiame puslapyje mintys tos pačios. Red.).

NEW YORKAS. — Per pirmą rugpjūčio mėn. savaitę New Yorko mieste maisto produktai pabrango 3.9%. Keliais centais atpigę tik alus, cukrus ir tuna žuvies dežutės.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Izraelio karo lėktuvai vėl atlydėjo į savo aerodromą keleivinį Libano lėktuvą, kuris su 110 žmonių skrido iš Benghazi, Libijos į Beirutą. Izraelio saugumo pareigūnai tvirtina, kad lėktuvą bandė pagrobti du vyrai, ne izraelitai. Lėktuvus turėjęs skristi į Kiprą, bet ore juos pasitiko Izraelio aviacijos lėktuvai ir atlydėjo į Izraelį.

Princas Sihanoukas, nuverstas Kambodijos karalius, vėl kaltina Ameriką, kad virš Kambodijos tebeskraidavo JAV žvalgybos lėktuvai.

Čilės vyriausybė pratęsė ultimatumą sunkvežimių saviuostams ir vairuotojams, kurie trys savaites streikuoja. Valdžia grasina konfiskuoti mašinas.

Komunistai puolė Pietų Vietnamo jėgas 15 mylių nuo Saigono. Valdžia praneša, kad nuo paliaubų pasirašymo sausio 27 d. komunistai paliaubas sulaužė 21,695 kartus.

Washingtono septyni asmenys apkaltinti žmogžudyste už sausio mėn. puolimą Washingtono musulmonų hanafi sekto namo, kuriame nužudyti penki vaikai ir du suaugę. Kaltinamieji gyvena Philadelphiaje. Aštuntas apkaltintas vyras po įvykių mirė.

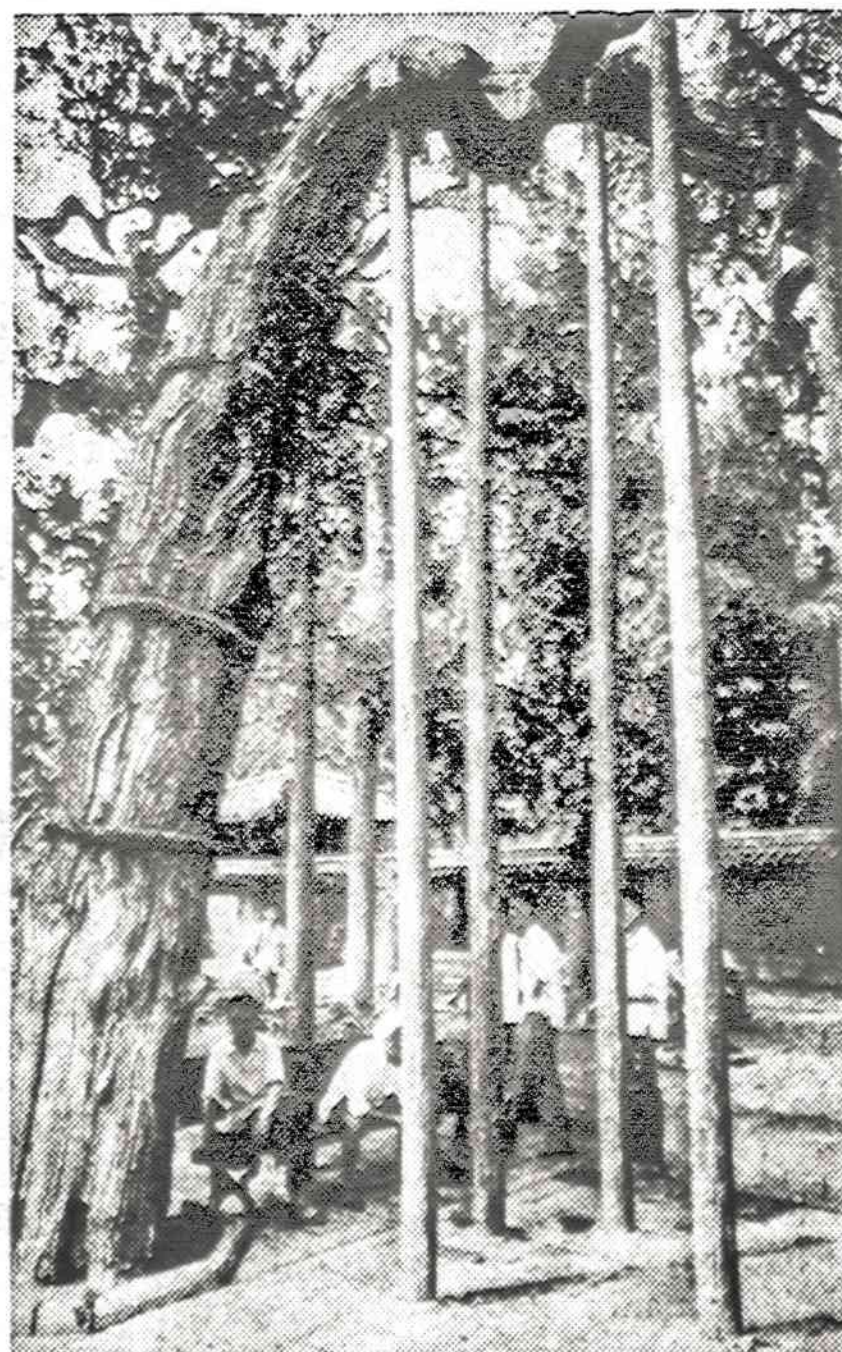
Generolas Omar Bradley, vienintelis gyvas Amerikos penkių žvaigždžių generolas, sunkiai serga Los Angeles ligoninėje po sunkios operacijos plaučiuose. Jis yra 80 metų.

Izraelio atstovas Tekoah labai atviraiš žodžiais kritikuavo tarybą, sakdamas, kad ji, kaip įprasta, parodė savo vienašališkumą ir vėl užmerkė akis arabų terorizmui. Taryba niekada nėra pasmerkusi žmogžudžių, kurie žudo Izraelio vaikus, vyrus ir moteris. Per visus 25 metus taryba nė karto negalėjo susitarti dėl arabų valstybių ginkluotų puolimų prieš Izraelį, nors tie puolimai lauzė ir lauzo Jungtinių Tautų chartą ir tarptautinius įstatymus, pasakė Izraelio ambasadorius.

Saugumo Taryba įspėjo Izraelį

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba vienbalsiai priėmė rezoliuciją, pasmerkiančią Izraelį už arabų keleivinio lėktuvo nukreipimą į savo aerodromą. Ir Amerikos ambasadorius Scali, kuris šį mėnesį yra tarybos pirmininku, balsavo su kitomis 14 valstybių. Rezoliucija kartu įspėja Izraelį, kad jei tokie veiksmai pasikartos, taryba svarstys griežtesnes priemones savo rezoliucijoms įgyvendinti.

Saugumo Tarybos rezoliucija kreipiasi į Tarptautinę Civilines Aviacijos organizaciją, prašydama priimti dmesin Saugumo Tarybos pareiškimą, kada organizacija svarstys civilines aviacijos saugojimą nuo teroro veiksmų.

Kinai labai gerbia seną amžių ir senovę. Čia matomas labai senas medis Pekino buvusiam imperatorių sode — Uždraustame mieste. Medžio kamienas suraišytas, jo šakos parastytos.

PREZIDENTAS RAGINA PALIKTI WATERGATE SKANDALĄ TEISMAMS

WASHINGTONAS. — Trečiadienį vakare prezidentas Nixonas paskelbė svarbią kalbą apie Watergate ir pakartojo, kad jis nieko nežinojo apie planus įsilaužti į demokratų centro būstinę ir nežinojo apie bandymus paslėpti tą įsilaužimą. Jis nesuruošęs duoti savo kalboje atsakymą į įvairias kaltinimus ir užuominas, nes jis tam ir laiko neturįs. Daugelis tikėjosi iš prezidento daugiau smulkesnių atsakymų kaltintojams, nes jo štabo nariai spaudai ne kartą yra žadėję, kad prezidentas į visus klausimus atsakys pats. Paskutinį kartą prezidentas Watergate bylą palietė kalboje gegužės 22 d. Spaudos konferencijos prezidentas neturėjo jau nuo kovo 15 d.

Korėjiečiai skraido Egipte

TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenės vadovybė paskelbė, kad Egipto karo aviacijoje skraido tarp 10 ir 20 korėjiečių, atvykusių iš šiaurės Korėjos. Žvalgybos žiniomis, korėjiečiai atvyko prieš kelias savaites.

Prezidentui Sadatui išsiuntus sovietų karinius patarėjus namo, Egiptui pritrūko techninių patarėjų. Korėjiečiai šią vietą gali užpildyti, nes jų aviacija seniai naudojasi sovietų gamybos Migais. Moderniausias Egipto aviacijos lėktuvas yra Mig-21, kurį korėjiečiai gerai pažįsta.

Valstybės departamentas patvirtino, kad žinia apie korėjiečių atvykimą į Egiptą yra teisinga. Iki šiol nėra įrodymų, kad korėjiečiai lakūnai būtų skraidė virš Izraelio ar dalyvavę puolimuose prieš Izraelį. Prieš savaitę Kairo radijas paskelbė, kad Egipto lakūnai susikirtę su Izraelio lėktuvais virš Suezo kanalo ir vieną sužaloję. Izraelis tą žinią buvo paneigęs.

Indija minėjo nepriklausomybę

NEW DELHI. — Indija atšventė trečiadienį savo nepriklausomybės 26 metų sukaktį. Spaudos straipsniuose ir vyriausybės pareiškimuose buvo pabrėžta, kad Indija pergyveno sunkias dienas ir šventės nuotaka buvo nelinksmas. Gyventojams trūksta maisto, darbininkai daugelyje provincijų nerimauja, o vyriausybėje paaikškėjo korupcija, neveiklumas.

Premjerė Indira Gandhi savo kalboje nurodė, kad Indija pergyvena sunkių bandymų laikotarpį, kurį nugalėjus valstybė atsisots ant stiprių, išmėgintų kokių. Valstybei daug ko trūksta, kainos pakilo, atėjo sunkios dienos, pabrėžė premjerė. Ji nurodė, kad Indijai teko pasirūpinti nukentėjusiais nuo sauros, teko priimti iš Bengalijos atbėgusių karo pabėgėlius, pagaliau daug išlaidų pareikalavo pats karas su Pakistanu. Jei būtume turėję gerą derlių, visi sunkumai būtų buvę nugalėti, kalbėjo Indira Gandhi, tačiau derlius pasitaikė labai blogas, net šuliniai ir upės išdžiuvo, atsirado juodoti rinka, maisto sandylių vietas ir kitos negerovės.

Vyriausybės kritikai nurodo, kad valdžia neturi pastovios ekonominės politikos, nekreipia dėmesio į gimimų augimą. Gyventojų skaičius Indijoje kasmet padidėja 13 milijonų naujagimių. Kainos per metus pakilo 25%. Per 26 metus padaryta labai ne-

Savo kalboje prezidentas pasakė, kad atėjo laikas išbristi iš Watergate klampynės ir pradėti daugiau dometis ateitimi. Daug svarbių darbų laukia Amerikos. daug įstatymų laukia kongreso priėmimo. Atėjo laikas perduoti Watergate teismams, kurie nekaltus išteisins, o kaltuosius nubaūs. Visi kiti turėtume imtis svarbių valstybės darbų, pasakė prezidentas.

Prisiimdamas pilną atsakomybę dėl "persistengusių pareigūnų" darbų, prezidentas paliecia savo nusistatymą neduoti Baltųjų Rūmų pasikalbėjimų nuorašų nei teismams nei senatui. Prezidentas paaiškino, kad duodamas juosteles ar užrašus jis pakenktų prezidentūrai ir visiems būsimiems Amerikos prezidentams, nes niekas nenorėtų atvirai prezidentūroje kalbėti, bijoty, kad pasikalbėjimai anksčiau ar vėliau išeis į viešumą.

Prezidentas kreipėsi į Amerikos piliečius prašydamas laikyti Watergate epizodą pamoka ateitai. Jis prašė žmonių supratimo ir paramos. Pasmerkdamas 1972 metų rinkimų nelegalumą, jis kartu prašė neleisti tiems nukrypimams sutepti politikų reputacijos, nurodydamas, kad milijonai pasišventusių amerikiečių kietai, bet švariai kovoją už savo kandidatus 1972 metų rinkimuose. Jis žadėjo daryti pastangas, kad Amerikos politika pakiltų į naujas aukštumas.

Šios prezidento kalbos kritikai nurodo, kad prezidentas nieko naujo nepasakė ir tik bandė pasinaudoti pasireiškusių Amerikoje nuoboduliu Watergate bylai ir jos garsinimams televizijoje ir spaudoje. Daugelis amerikiečių pritarė prezidentui, kad laikas žygiuoti pirmyn, palikus praeitį užpakalyje.

LONDONAS. — Britanijos įstatymai reikalauja, kad visi motociklistai dėvėtų ant galvos šalmus. Policija nubaudė vieną sikhų tikėjimo indą, kuris važiuo tik turbanu galvą apsirišęs. Jis teisme įrodinėjo, kad jam religija neleidžia nusiimti turbano ar kirpti plaukus. Advokatai įrodinėjo, kad net britų kariuomenė leido sikhams eiti į mūšį be šalmų. Kitas įrodymas — ilgi sikhų plaukai ir turbanai veikia neblogiau už šalmus. Vis tiek britų teismas priteisė sikhui sumokėti 35 dol. baudą.

Pasaulinė Baltų Santalka savo rugpjūčio 8 d. posėdyje nutarė išleisti specialų leidinį apie lietuvių, latvių ir estų delegacijų veiklą, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje, Helsinkyje. (E)

didelė pažanga. Apie 220 mil. žmonių vis dar uždriba per metus apie 40 dol.

Atsakymas p. Marijai Šarauskienei

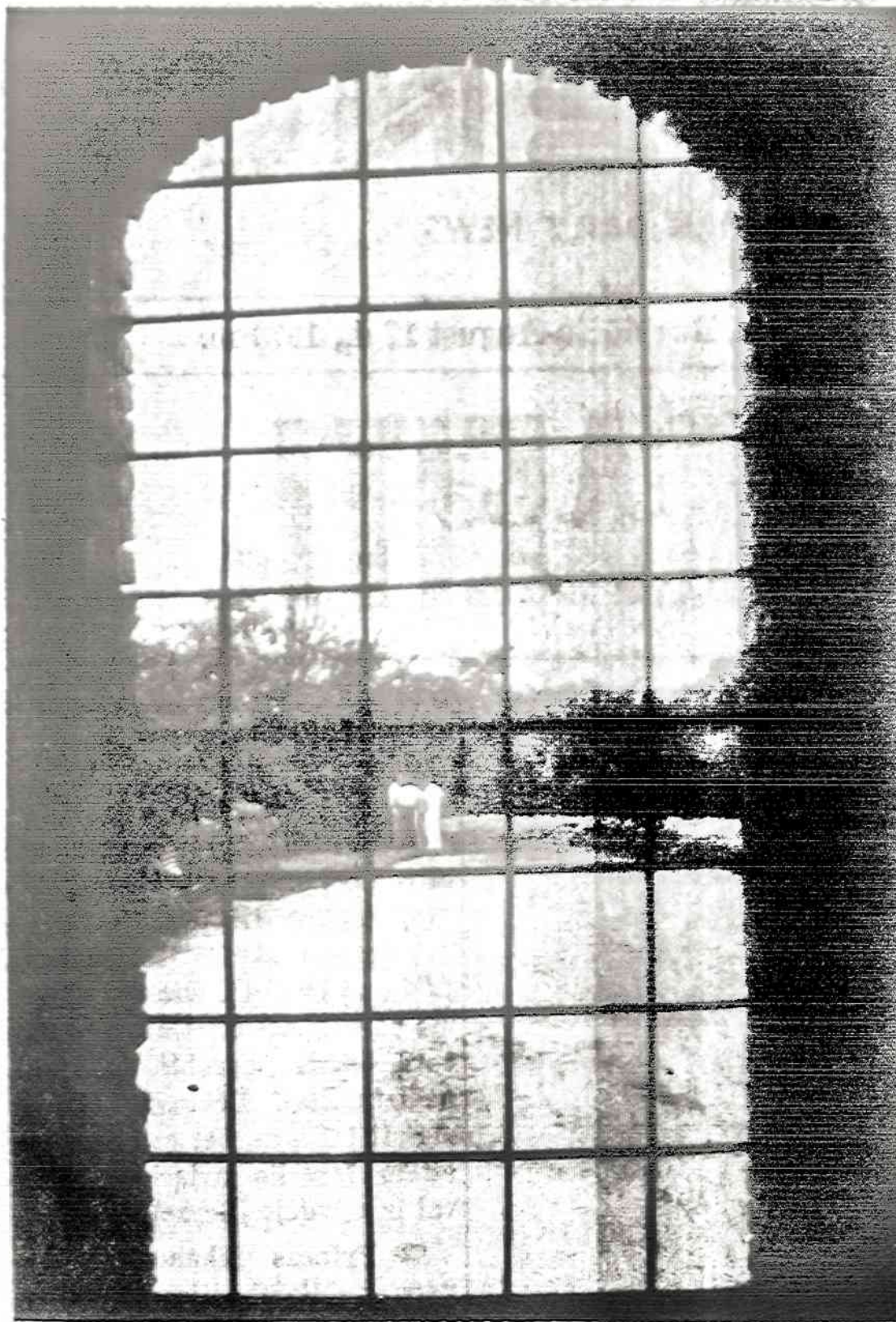
Aš Kaimynas lietuvis, tikrai rašiau apie "nutautintą kunigą". Rašiau su didele širdgėla, neturėdamas savo širdyje nei pykčio, nei noro pasitycioti, nei pagaliau įžeisti Šarauskų šeimą. Savo straipsnelyje pareiškiau tik nuosirdų apgailėtavimą su nusivylimu, kad lietuvis, naujųjų ateivių, atsieit, kaip mus čia Amerikoje vadina, dypukų sūnus, taip plačiai lietuviškoje spaudoje reklamuojamas, bet kuris, su lietuvišiais nenori turėti nieko bendro, kuris pagaliau atsisakė savo sielovadinės veiklos lietuviškoje parapijoje.

Savo straipsnelyje rašiau ir šiuokart pakartojau tai, ko Marija Šarauskienė dar iki šiam laikui nenori žinoti. Mano dar kartą naujai patikrintomis žiniomis, kunigas, baigęs seminariją, gali pareikšti norą būti skiriamas į vieną ar kitą parapiją. Ir kad toks pareikštas noras turi paskyrimui lemiančią reikšmę. Taigi ir kun. Jurgis, Šarauskų sūnus, savo apsisprendimu pasirinko airių parapiją, į kurią arkivyskupijos vadovybės ir buvo paskirtas.

Lygiai taip pat, kaip nekėteno neverčiamas, pasirinko atlikti primicijas anglų, o ne lietuvių kalba ir tai ne lietuvių, bet airių bažnyčioje. Kurios vėliau buvo plačiai lietuvių spaudoje išgarintos. Mano manymu, jei jau Šarauskai

skelbiasi esą nemenki lietuviavai, tai kodėl gi nepajautė savo sūnui tokios minties, kad šį įvykį atšvesti kurioje nors Čikagos lietuviškoje parapijos bažnyčioje? Iš įdėto spaudoje reportažo apie šias iškilmes, atliktas airių bažnyčioje, negalėjau susekti, kuo Marija Šarauskienė šį faktą pateisintų. Argi jos sūnui Čikagos lietuvių bažnyčios per menkos? Ar nenorėta, kad Čikagos lietuvių visuomenė pasidžiaugtų jaunu lietuviu kunigėliu, kuris būtų aukojęs šv. Mišias bet kurioje Čikagos lietuvių parapijos bažnyčioje? Taigi, ar šis faktas, mano aiškintėn iškeltas, yra Šarauskų šeimos įžeidimas?

Tiesa, kad šio kunigėlio niekas negalėjo priversti būtinai pasirinkti melstis lietuviškai ir lietuvių bažnyčioje. Bet kada po tokių įvykių yra veržiamasi su liaupsinimais į lietuvių spaudą, tai tylėti negalima. Ir man, kaip lietuviui ir mokytoju, tenka tik labai nustepti. Nustepti ypač tada, kai šio kunigėlio motina Naujienose pareiškia, kad kun. Jurgis lituanistinės mokyklos nelankė, bet kuris ne blogiau pažįsta Lietuvos reikalus už lankiusius. Vadinasi, p. Marija Šarauskienė nemato jokios naudos iš lituanistinių mokyklų. Gal dėl to ji savo rašinyje reiškia lyg ir baime, kad baigusieji lituanistinės mokyklos nepradėtų rašyti tokių straipsnių ir

Vilniaus Gedimino pilies langas, žiūrint iš vidaus

daryti negarbę lietuvių visuomenei. Taip kaip dabar juos rašo Kaimynas lietuvis. Jei ji tokios minties yra apstėta, tai nenuostabu, kad jos sūnus pasirenka ne lietuvišką parapiją ir primicijų Mišias laiko anglų, o ne lietuviškai. Tai ko čia tada p. Marijai Šarauskienėi pykti ir niekinti Kaimyną lietuvių? Argi jam jau nevalia pareikšti pasipiktinimo tokiems faktams, kurie vyksta naujųjų lietuvių gyvenime? O svarbiausia, kad tie faktai yra tikri ir lietuvių spaudoje aprašėjami.

Dar kartą p. Marija Šarauskienė patikinu, kad Čikagoje mano žinomomis žiniomis yra jau ne viena lietuviška parapija, kuriai kunigas lietuvis verkiant reikalingas.

Bet iš viso mane stebina, kad į mano straipsnelyje išskeltas mintis, man atsako motina, o ne jos sūnus kunigėlis, ar nebūt buvę tiksliau, kad kilus aštriems pasisakymams, jis pareikštų lietuvių visuomenei, jog, jam baigus seminariją ir pareikšus norą būti paskirtam į lietuvišką parapiją, dvasinė vyriausybė jo, kaip lietuvių, prašymo, de ja, nepaisė ir jį paskyrė į airių parapiją. Tada išėitų, kad lietuviavai kunigai Čikagos arkivyskupijos yra dvasinės vadovybės diskriminuojami. Ir kunigėlis Jurgis buvo kardinolo "nuskriaustas", nes jo, kaip lietuvių, nepaskyrė į lietuvišką parapiją. Tada ir p. Marija Šarauskienė galėtų su pagrindu burnoti prieš Kaimyną lietuvių, kadangi, jos žodžiais tariant, yra jis blogavali ir įžeidė jos šeimą.

Atrodo, kad Marijai Šarauskienė užtenka tik pasiskardenti spaudoje, kad jos šeima lietuviškiausia, tai ir viskas. Todėl jai ir lituanistinės mokyklos nereikalingos, kadangi jos sūnus jį nelankė ir neblogiau pažįsta "Lietuvos reikalus už jas lankiusius ar baigusius". Jai nesvarbu, kad jos vaikai nedalyvauja lietuvių organizacijose, nei pagaliau širdies neskauda, kad jos vaikai pasirenka svetimtų ir svetimtų parapiją.

Mane stebina, kaip Draugas rašė, kad Šarauskų šeima gyvena Marquette Parke. Pati p. Marija Šarauskienė pasisako Naujienose, kad jos šeima nepriklauso lietuviškai parapijai. Tiesa, kad niekas negali priversti lietuvių priklausyti lietuviškai parapijai, tokių "nuskendusių" ir naujųjų ateivių lietuvių svetimoje jūroje pasitaiko. Bet aš žinau, kad

gai studijavo, nes vis dėlto pareikalas, o grynai airišų.

Savo rašinyje labai švelniai paklausiau, kur ir kurią aukštesnę lituanistikos mokyklą kun. Jurgis lankė, kokiose lietuvių organizacijose jis dalyvavo? Bet į tai p. Šarauskienė atsakytė nesiteikė.

Marija Šarauskienė savo rašinyje niekiną mano patriotiškumą. Tikiu, kad ne vienas sąmoningas lietuvis dėl mano pareikštų minčių, liečiančių išeivijos gyvybinę tautos dvasią, nesityčios, išskyrus tik Šarauskus.

Mano straipsnelyje išskeltos mintys, patikrinu p. Marija Šarauskienę, kad jos nepakenkė pasiryžusiems jaunuoliams lietuviams tapti kunigais. Tikiu, kad atiras idealių lietuvių jaunuolių, kurie pasiryžę pavaduoti kun. Jurgį, nuėjusį tarnauti svetimtaučiams.

Skaiciu Naujienų redakcijos padaryta pastaba, dėl jų šantažuojančio poelgio vienoje puotoje dėl "Nutautinto kunigo" straipsnelio, dėl kurio buvo grubiai užpultas kan. V. Zakaruskas. Naujienų redakcija paskelbė, kad netiesa, ir priminė, kad viešai įžeistą reikėtų viešai atsiprašyti. Deja, iki šiam laikui neteko pastebėti, kad Šarauskai būt padarę. Tikiu, kad ir kanaaninkas, progai pasitaikius, atsilieps. Bet ar tai nelidija jų dvasinės kultūros žemo lygio?

Baigdamas šį savo atsakymą, noriu dar pastebėti dėl jos rašinyje paminėtų marškinių. O vis dėlto man atrodo, kad p. Marija Šarauskienė turėtų gėdytis tikrinti kaimyno marškinius, ar jie švarūs, ar ne. Man atrodo, kad žmonai geriau priiškirti patikrinti savo vyro marškinius, užuot juos tikrinus svetimų vyrų.

Kaimynas lietuvis

LIETUVOS SAVANORIŲ GRETOS RETEJA

L. Kariuomenės Savanorių gretos tremtyje sparčiai retėja, o nuo 1950 m. sausio mėn. pirmos dienos iki 1973 m. pirmos dienos, apledo savo gretas šis jų skaičius:

1. L. K. K. Sav. Sąjungos Čikagos sk. buvo 104 žm., mirė 47 žm., liko gyvi 57 žm.
2. L. K. K. Sav. Sąjungos New Yorko sk. buvo 28 žm., mirė 13 žm., liko gyvi 15 žm.
3. Bostono sk. buvo 18 žm., mirė 6 žm., liko gyvi 12 žm.
4. Detroito skyr. buvo 16 žm., mirė 6 žm., liko gyvi 10 žm.
5. Ročesterio grand. buvo 4 žm., nemirė, liko gyvi 4 žm.
6. Toronto (Kanada) sk. buvo 33 žm., mirė 14 žm., liko gyvi 19 žm.
7. Montealio (Kanada) skyr. buvo 15 žm., mirė 4 žm., liko gyvi 11 žm.
8. Sydney (Australija) skyr. buvo 19 žm., mirė 9 žm., liko gyvi 10 žm.
9. Perth (Australija) skyr.

buvo 11 žm., mirė 8 žm., liko gyvi 3 žm.

10. Vakarų Vokietijoje buvo 28 žm., mirė 11 žm., liko gyvi 17 žm.

Viso buvo 276 km., mirė 113 žm., liko gyvi 163 žm.

Pastaba: a) Per 1973 m. pirmąjį pusmetį mirė šie k. savanoriai: Bostono sk. K. savanoris J. Uselis, 21. III. 1973 m. Čikagos sk. K. savanoris M. Ramanaukas, 24. II. 1973 m.

b) Šie daviniai liečia tik tuos karius savanorius, kurie būdami tremtyje įsirašė į Sav. Sąjungą.

c) Kiek liko gyvų karių savanorių okupuotoje Lietuvoje, žinių neturime.

L. K. K. Savanorių Sąjungos Centro Valdyba

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršeliais. \$5.00
- Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūniene, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$1.50

Ne vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstančių žmonių tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėti "Naujienas", tai prasomas persųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608.

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiusime

DR. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgauti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrišta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

NAUJIEŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dekoja visiems remėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiųstus laiškus ir pareiškimus, kurie rado teigiamą atgarsį visų lietuvių protuose bei širdyse patoje vajuos praduje. Antrajame vajuos laikotarpyje norime ir prasome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiu brangiausia dovana — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeltant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, bestingiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviavai yra kviečiami užsakyti Naujienas. Jos yra visoms įdomios, naudingos, reikalingos ir net būtinos.

Chicagoje, priemiesčiuose ir Karloje Naujienos metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsienio — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL. 60608

Siunčiu dol.

Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaičiavim naujam skaitytojui.

Užsakau Naujienas savo kaip dovana

..... proga.

Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VAKDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VAKDAS

ADRESAS

Parasas

There's a word for the kind of woman who has control of everything but her money.

Dumb.

You may know her.

The confident working-girl who's making it on her own. She has a nice apartment, stylish clothes, good taste in wines.

And no savings.

She should discover the Payroll Savings Plan. It's simple to sign up at work. After that, an amount she specifies is set aside each payday and used to buy U.S. Savings Bonds.

With U.S. Savings Bonds, it doesn't take long to build up a healthy nest egg. Which

means she's ready for anything from unexpected emergencies to an exotic vacation. The Payroll Savings Plan—a smart way to stay in control.

Take stock in America.

Buy U.S. Savings Bonds

Now it's possible to pay 5 1/2% interest when held to maturity for 5 years, 12 months (4 1/2% the first year). Bonds are redeemable if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and Federal tax may be deferred until redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

APIE ANGLIJOS KARALIUS

Teisininkų žodžiais anglų karalienė viešpatauja, bet nevaldo. Įstatymus leidžia žemieji ir lordų rūmai, o juos vykdo ministro pirmininko vadovaujama vyriausybė ("Her Majesty's Government"). Atsižvelgiant į tai, kad tame krašte kuriame nėra, pilnutinė to žodžio prasme, konstitucijos, o krašto gyvenimą reguluoja eilė potvarkių, įsakymų bei papročių, dažniais atvejais nustatyti prieš keletą šimtmečių, karalienės atsakomybė ir pareigos yra labai ribotos.

Kokias pagaliau pareigas turi Anglijos karalius? Ministrų pirmininko nustatytomis datomis suaukia ir paleidžia parlamentą. Parlamento atidarymo metu pasako sosto kalbą, kurią paruošia taip pat ministras pirmininkas. Karalius skiria ministrų pirmininką, bet neturi pasirinkimo, nes juo visada būna vadovaujantis politinės partijos pirmininkas. Karalius pasirašo kiekvieną išleistą įstatymą. Pasirašydamas naują įstatymą karalius gali pareikšti pastabas ar savo nepasitenkinimą, jei naujasis įstatymas jam nepatinka, bet daugiau nieko. Įstatymą jis turi pasirašyti. Veikalo "The English Constitution" autorius Walter Bagehet yra pasakęs, kad Anglijos karalius turi pasirašyti įsakymą, net įsakant jį patį nužudyti.

Karalius taip pat skiria ministrų pirmininko parinktus ministrus, ambasadorius, teismo ir karinius pareigūnus ir kitus aukštes civilinės valdžios pareigūnus, net bažnytinėje he-

rarchijoje. Kaip valstybės galvai kitų valstybių ambasadoriai karaliui įteikia savo skiriamuosius raštus.

Karalius yra vyriausias krašto karinių pajėgų vadas, o taip pat vyriausias anglų ir škotų presbiterionų bažnyčios hierarchijoje. Šios dvi, bažnytinių hierarchijų funkcijos, šiuo metu, kada vyksta daug skyrybų, sukelia nemalonių komplikacijų.

Karalienė Elizabeth II skrupulingai atlieka savo pareigas. Ji kasdien 10 val. ryto atsieda prie savo rašomo stalo, kur be spaudos apžvalgų guli ir nemaža slaptų valstybinių aktų. Kiekvieną antradienį į Buckinghamo rūmus atvyksta ministrų pirmininkas ir informuoja karalienę svarbiais valstybiniais reikalais. Santykiai tarp ministrų pirmininko ir karalienės kaskart darosi vis daugiau demokratiški. Kai XIX amžiaus pradžioje Pitt lankstydavosi su informaciniais pranešimais pas karalių Jurgį III, tai jis lankstydavosi taip žemai, kad jo nosį galima būdavo matyti tarp kelių. Vėliau, Gladstone prieš karalienę Viktoriją stovėdavo tik ramiai, tuo tarpu karalienė Elizabeth II savo ministrų pirmininkui jau leidžia sėdėti ir net jei yra rūkantis, gali pūsti ir pypkės dūmą.

Valstybė moka karalienei algą, kuri yra laisva nuo valstybinių mokesčių. Algos dydį nustato parlamentas. Iš valstybės išdometinė algą gauna karalienės vyras Edynburgo kunigaikštis Philip, o taip pat gauna ir jos vaikai, kai jiems sukanka 18

Britanijos princesei Anne rugpjūčio 15 d. suejo 23 metai. Lapkričio mėn. ji išteka už jauno britų kariuomenės kapitono Mark Phillips.

metų amžiaus. Algą gauna ir kiti artimi šeimos nariai, k. t. karalienės motina ir karalienės sesuo princesė Margaret. Be to, valstybės išdas apmoka rūmų ir pilių išlaikymo išlaidas, prievatinį lėktuvų ir labai brangios jachtos "Britanija" išlaikymą. Visa tai kartu sudaro metams artai trijų milijonų anglų svarų sterlingų. Kai kada anglai ima priekaištauti, kad jų monarchija esanti per iškaštinga ir pavyzdiuoti stato danų ir norvegų karališkuosius dvarus.

spaudos konferencijų o jei kada ir būna oficialūs priėmimai, tai laikraštiniams neleidžiama kelti jokių klausimų.

Karalienė pati pasirenka rūmų prievaidą, kuris be savo tularinių pareigū The Lord Stewart (dvaro vedėjas) rūpinasi ir jos privatiniais reikalais. Dvaras turi taip pat ir garderobą tvarkytoją — The Mistress of the Robes. Ja dažniausiai būna kunigaikštystė ir jai priklausanti rūpinasi karalienės rūbais. Pas karalienę nuolat sūkinėjasi keletas dvaro damų, kurios rūpinasi karalienės privačia korespondencija ir yra būtinos padovos kai karalienė vyksta reikalingų pirkinių įsigyti, nes karalienė niekad nenešioja pinigų ar čekių knygtės. Be čia kelių sumintų patarnautojų, saivaimė aišku, karališkuose rūmuose jų yra žymiai daugiau. Vien tik Buckinghamo rūmuose yra 202 tarnautojai, kurie tvarko 600 rūmų kambarių, 800 metrų koridorių, prižiūri 300 laikrodžių, 2500 elektros kontaktų, 16 hektarų ploto sodus ir daržus, o be to verda, skelbia ir t. t.

Tačiau nežinrnt, kad karalienės rūmai yra labai išlaidingi valstybės išdai, kad karalius nebavaldina jokios valdomosios reikšmės, angilai, tur būt, negreit išsižadės monarchijos.

Kada laikė karūnavimo monarchas atsisėda į Edvardo I iš XIII šimtmečio medinį sostą, kuriame buvo karūnuoti veiki visi Anglijos karaliai, kai Canterbury arkivyskupas užveda ant jo ar jos galvos dviejų kilogramų svorio šv. Edvardo karališkąją karūną, anglams prisimena didinga salos istorija.

Dabartinė Anglijos karalienė Elizabeth II taip pat neturi purpurinio gyvenimo. Nuolatos turi įvairių šeimyninių nemalonių, apie kuriuos dažnai rašoma spaudoje.

Turbo traukiniai

Kaip jau minėta, Amtrack apūpina Chicago dviem naujoviškais traukiniais, kurių vienas kursuos tarp Chicago ir Milwaukee, antras tarp Chicago ir St. Louis. Amtrako vicepirmininkas King pareiškė, kad tarp Chicago ir Milwaukee kasdien važinėja ten ir atgal po 10,000 žmonių, dėlto esą vilties padaryti "biznį". Jei turbo traukiniai pasirodys pelningi, jie bus praplėsti ir į Indianopolį bei Detroitą, vėliau ir į rytus ir vakarus.

Naujieji traukiniai ne vien bus labai greiti — iki 125 mylių per valandą, jie be to turi gražius ir patogius vagonus. Traukiniai po 5 vagonus su dviem lokomotyvais po 1140 arklio jėgų varomi dujų (gazo) turbinomis. Vieno turbo traukinio ilgumas 423 pėdos keleiviams yra 296 vietos. Turbinos kelia triukšmą panašų kaip skrendantis srauninis lėktuvas. Apie kainas nieko neskelbiama.

Maisto kainos

Maisto pramonė paskelbė pirmą "gerą žinią", kad viščiukai atpigavo visa dešimtimi centų svarui. National krautuvėse vištiena parduodama po 79 centus svarui, bet duona jau vėl pabrango 2 centais svarui. Pakėlimas teisingas grūdų kainos pakilimu.

Didžiosios krautuvės vis dar turi po šiek tiek jautienos savo lentynose, bet Amerikos Mėsos Institutas perspėja, kad kainų įšalimui pasibaigus turės psumetis praeiti, kol mėsos atsargos grįš į normalią būklę.

Sojos ir kukurūzų (kornų) produktų — margarino ir kt. vėl pagaminama užtenkamai, bet pasireiškė trūkumas konservuotų (kenuotų) vaisių ir daržovių, kadangi gamintojai laukia, kol jie galės kelti kainas. Kraft paskelbė, kad pieno produkcijai sumažėjus, sumažėjo ir sūrio produkcija.

Mėsos Institutas dar praneša, kad gyvulių augintojai sulėtino gyvulių penėjimą, kad gyvulių skerdimas po Darbo Dienos labai sumažės ir kad po rugsėjo 12 dienos, kai baigsis jautienos kainą įšaldymas "niekas nežino kas bus".

Kanada suvaržė mėsos eksportą

Ziniomis iš Ottavos, Kanados valdžia pranešė, kad ryšium su maisto trūkumais JAV-bėse siekiant apsaugoti mėsos tiekiamą kanadiečiams, jautienos ir kiaulienos eksportui įvedama kontrolė, kuri jau prasidėjo, paleičia kaip gyvūnų raguočių ir kiaulių, taip paruoštos mėsos — jautienos ir kiaulienos eksportą. Premjeras Pierre Trudeau pasakė, kad eksporto kontrolė raguočių ir kiaulių mėsei "yra laikina, siekiant kad amerikiečiai ne viską išpirtų".

Sugrąžintas laiškas išnešiotas 36 metus

Sun Time šio mėnesio 12 dieną aprašė istoriją laiško, kurį 1937 metų gegužės 7 dieną Lytton & Co. firmos, State Street, Chicagoje, steigėjas Henry Lytton buvo išsiuntęs tūlai Evelyn Smith, gyvenusiai 4149 W. Montrose st., dėkodamas jai už jo

firmos pagyrimą laikraštyje "Chicago Times" (dabar Sun Times).

Lyttono laiškas klaidžiojo po Chicago miesto per išstisus 36 metus ir tik šio rugpjūčio 10 d. buvo grąžintas adresatui Henry Lyttonui, 235 So. State st. su įrašyta pastaba "Ne atsiimta. Grąžinti siuntėjui", kai siuntėjas miręs jau 1949 metų kovo mėnesį, išgyvenęs 102 metus amžiaus. Ar ir kada mirė laiško adresatė Evelyn Smith, istorija tyli. O jos paneigrikas Lyttonui tikrai buvęs padėkos vertas. Ji rašė: "Henry Lytton yra tikras darbštusis čekagiečio tipas.

Jis įsteigė savo firmą prieš 50 metų ir nuosekliai siekė ją išplėsti ir gerinti. Tikrai šiandien (1937) jis jau turi 90 metų amžiaus, bet nesulėtina darbštumo ir visuomet galima jį matyti sėdint prie savo stalo tvarkant įvairius reikalus".

Lytton, kurio vardu garsi firma State Street Chicagoje yra viena iš pačių garsiųjų, pradėjo biznio karjerą New Yorke kaip berniukas pasiuntinys už "algą" po 50 centų... savaitei.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIUOLIS

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4%
5 1/4% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7%

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
OUT OF OUR INCOME.

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President

Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymųjų nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metal" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paleidiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsintus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygele, pavadinta LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygėlė jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Britanijos dragūnų leitenantas, geras raitelis, Mark Phillips, 24 metų amžiaus, šypsoi patenkintas, kad susižadavo su princese Anne. Ne kiekvienas gauna uošvienę — karalienę.

Be šių pajamų iš valstybinio išdo anglų karalienė turi pajamų ir iš savo privatinė nuosavybės, kurios sudaro iš dviejų pilių, nepaprastai didelio meno rinkinio, kuris susideda iš virš 5,000 paveikslų, meišpasakytai brangios bizuterijos, karališkų arkliūzių, virš 5 tonų aukso išdirbinių ir nepaprastai brangaus, virš milijono dolerių vertės pasto ženklų rinkinio.

Apie anglų karalienės dvaro gyvenimą pasakojama daug įvairiausių, dažnai žmonių sukurty mistiškų pasakų, bet reikia pastebėti, kad britų spauda, kuri labai laisvai rašo įvairiausių klausimais, visuomet yra labai santuri savo puslapius, jei liečiamas intimus karalienės gyvenimas, gi prancūzų ir amerikiečių laikraštiniškai, kurie gaudo bet kokias paskalas, neprileidžiami prie karalienės dvaro. Jos karališkoji didenybė neruošia

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip navasaris, kuris pradžioje nuo tirončanti sniega liepsa lazdymui iškleisti mažinti, deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžiū šakas žirviniais, kaip konfetėmis ir daržais įveda į gamtos vaizdą ir garsu stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaižiniuose spalvota žiokauja ir verčia poetai, paėgdami išreikšti žodžiais įausmu ir minčių gelmėms.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis. VALTIUNĖNĖS, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato. 128 psl. Kaina \$1.—
 2. Juras Baltušaitis. ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato. 157 psl. \$2.00
 3. Butkus Juzė. EILĖPARAŠIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50
 4. Vincas Jonikas, LYDĖRAJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Šiliu rinktinė. 168 psl. Kaina \$3.00.
 5. Kleopas Jurgaitis. GLODI - LIODI. Ištirtos eilės. 105 psl. \$2.00
 6. Anatolius Kalrys. AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai. 88 psl. \$2.00
 7. Nadas Rastenis. TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eilėraščiai. 80 psl. \$2.00
 8. Ištirtas Lietuvos senovės laikais su autorizacijos iliustracijomis. \$5.00
 9. Nadas Rastenis. THE FOREST OF ANKYŠČIAI. Antano Baranauk "Ankščių šilėlis" vertimas. 42 psl. \$2.00
 10. Balys Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės. 95 psl. \$1.00
 11. Stasys Santvaras. ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika. 187 psl. \$2.00
 12. Stasys Santvaras. AUKOS TAURĖ. 54 lyrika. Knyga. 152 psl. \$2.50
 13. Petras Sapotas. SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščių rinktinė. 112 psl. \$1.00
 14. Petras Sapotas. PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai. 112 psl. \$1.00
 15. Eugenius Grudis. AGUONOS IR SMĖLIS. Eilės. 70 psl. \$1.00
 16. Elena Tumienė. KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai. 80 psl. \$2.50
 17. Alfonsas Turvulis. METI VINGIAI. Lyrika rinktinė. 180 psl. \$3.00
 18. Jonas Valaitis. SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. \$1.00
 19. Adomas Juras. BOK PALAIMINTAS. Poezija. 115 psl. \$3.00

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas prašome atsiųskti į Naujienas raštine arba užsakyti paštu. Pridedant čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

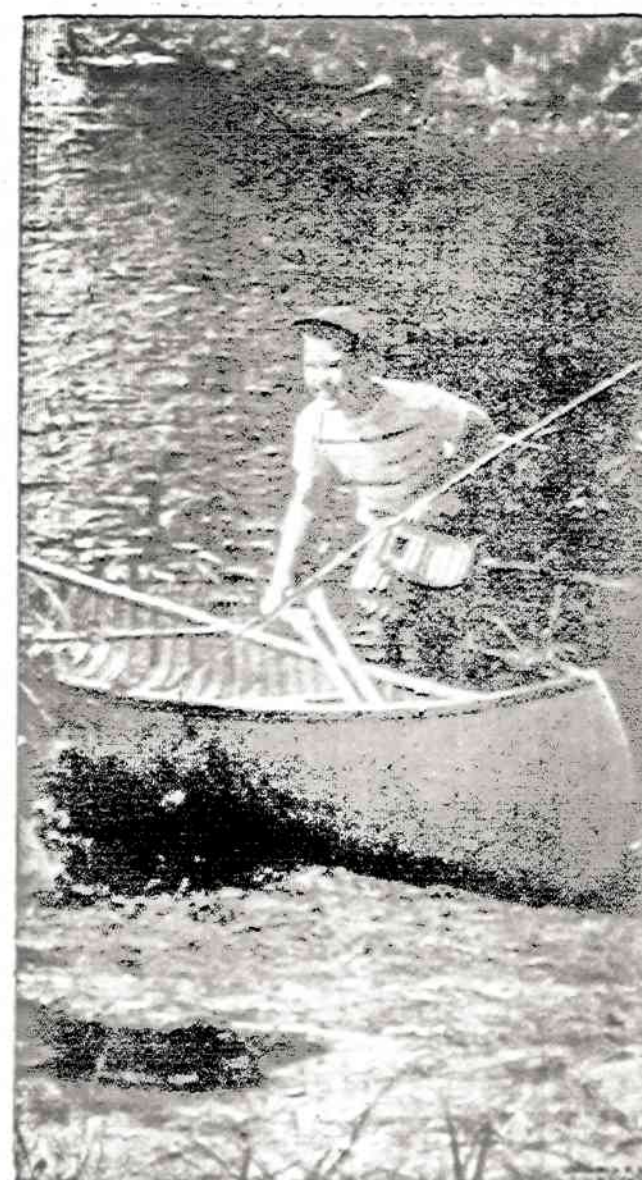
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4%

PER ANNUM
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4108

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

Užsieniui: trims mėnesiai \$6.00, vienas mėnesiui \$2.00
Kandote: metams \$22.00, pusei metų \$12.00, vienas mėnesiui \$3.00

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestčiuose: metams \$22.00, pusei metų \$12.00, trims mėnesiams \$7.00, vienas mėnesiui \$3.00

Užsieniui: metams \$23.00, pusei metų \$13.00, vienas mėnesiui \$3.50

Kitose JAV vietose: metams \$20.00, pusei metų \$11.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1737 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

Pilnais reikiama siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Rankų vis dėlto nuleisti neverta

Vyresniajai lietuvių kartai gerai buvo pažįstamas atkaklus kovotojas už lietuvių tautos teises Ernestas Galvanauskas. Jis niekad rankų nenuleisdavo. Jis kovojė prieš caro primestą Lietuvos administraciją, jis gynė Lietuvos valstybės teises pokario metais. Jis planingai vairavo Lietuvos valstybės vairą atgautos nepriklausomybės pradžioje, o vėliau rankų nenuleidė net pasitraukęs iš ministro pirmininko pareigų. Jis rūpinosi ekonomiais krašto reikalais ir paruošė visą eilę gabių biznierių.

Vyresnieji lietuviai pažįsta ir jaunesnįjį Ernesto Galvanausko brolių Gediminą. Jis atsakomingesnio Lietuvos valstybės darbo jis nedirbo, krašto administracijoje patirties neturi, tarptautinius įvykius jis seka paviršutiniškai, bet jam labai patinka pasisakyti įvairiais tarptautinės politikos klausimais. Neturėdamas tikslesnių žinių ir nepajėgdamas jų žinių įsigyti, jis dažnai vadovaujasi jausmais, o ne politiniame gyvenime būtinais reikalingais faktais. Jis dažnai rašo ir Lietuvą liečiančiais klausimais, bet kaip tarptautinėje politikoje, taip ir lietuvių grumtynėse už laisvę jo parinkti faktai yra netikslūs, ir iškeliamos pusiausvyros neturintys išvados. Šių metų liepos 21 dieną savo pesimizmą jis šitaip dėstė:

"Šių metų birželio mėn. viduryje Vilniuje lankėsi JAV generalinis konsulas G. Gleysteen. Jo lankymasis sutapo su Lietuvos istorijos nelemtais įvykiais: rusų raudonosios armijos įžygiavimu ir žinomais birželiniais trėmimais. Jis vyko į San Francisco simfoninio orkestro koncertus. Kodėl šio orkestro koncertams buvo parinktas birželio mėn. vidury? Į šį klausimą atsakė komunistinė lietuvių spauda: JAV generalinis konsulas dalyvavo koncerte prisiminti "fašistinės diktatūros žlugimui". Ši užuomina rodo sutartiną veiksmą, kuris patarnavo tik lietuvių tautos okupantui užglostyti jo padarytoms žaizdoms praityje..." (Draugas, 1973 m. liep. 21, 3 psl.)

Komunistinė lietuvių spauda galėjo rašyti apie "fašistinio režimo žlugimą" sukaktį, tai dar suprantama, bet kad Gediminas Galva rašytų apie JAV ir Sovietų Sąjungos sutartinę veiksmą birželio "žaizdoms užglostyti", tai jau visai nesuprantama. Komunistai panaudoja kiekvieną progą krašto pagrobimui teisinti, lietuviams primestai prievartai įtvirtinti, bet iš kur gabaus premjero brolis ištraukė, kad JAV "sutartinai" veikia su rusais, tai sunku suprasti. Kas turėjo progos Gedimino Galvos

A. JUSKEVIČIUS

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS RINKIMAI

Triukšmingi L. Bendruomenės Tarybos narių ir Pasaulio Lietuvių seimo atstovų rinkimai, kaip kalnų upelių pavasario vanduo, nuskambėjo negrįžtamai praeitina.

Tačiau jie paliko nepamirštamus, neigiamus slapto balsavimo prisiminimus.

Taisyklės LB Tarybos nariams ir PL seimo atstovams rinkti turi būti gerai apgalvo-

tos, kruopščiai parengtos, patstovios, aiškios ir visiems L. Bendruomenės nariams gerai žinomos ir suprantamos. Tik ypatingam reikalui esant, gali būti papildytos.

Jeigu kiekviena L. Bendruomenės Taryba rinkimų taisyklės kaitalios sau norima ir palankia prasme, tai kokia nauda ir reikalas tokias taisyklės turėti? Tokios taisyklės saugos, gins tik

darbą ir gyvenimą sekti, tai nesistebės, bet kas jo nepažįsta, tai gali jo tvirtinimais patikėti ir rankas nuleisti. O rankų nuleisti vis dėlto neverta, nes Gedimino galva sprendimus jam diktuoja pagal jausmus, o ne pagal griežtus duomenis.

Pajutęs, kad JAV vyriausybė "sutartinai" veikia su Sovietų Sąjunga lietuvių "žaizdoms užglostyti", jis jau nieko nebeglosto. Jis daro šitokią savo "studijos" išvadą:

"Generalinis konsulas yra JAV pareigūnas ir jis vykdo savo viršinių pavardimus. Jo lankymasis Vilniuje nebuvo pripuolamas. Dėl jo atstovaujamos srities turėjo susitarti abi valstybės. Sovietai jau seniai siekė sumažinti praityje padarytus Pabaltijo užėmimo istorinius randus. Jiems pavyko tai tik šiandien formaliai atlikti. Šis veiksmas laukia išsamaus vertinimo ir sprendimo, nes JAV dvigubo žaidimo tarpnis jau pasibaigęs". (Ten pat).

Mums atrodo, kad JAV prezidentas "dvigubo žaidimo" užsienio politikoje nežaidė. Nežaidžia dabartinis prezidentas, nežaidė ir prieš jį buvusieji prezidentai. Mes esame tikri, kad JAV vyriausybei nebuvo jokio reikalo "dvigubą žaidimą" žaisti, nes Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų pavergtų tautų atžvilgiu užsienio politika seniai buvo nustatyta. Mes neturime jokio pagrindo tikėti, kad dabartinis Valstybės Sekretorius turėtų pradėti "dvigubą žaidimą" su tame žaidime visai dalyvauti negalinti maža tauta.

JAV užsienio politika pavergtų tautų atžvilgiu seniai nusiųta, kongresas jai pritarė ir pritaria, viešais pareiškimais ir paskelbtais dokumentais ji visiems yra žinoma. Gediminas Galva pirma turėtų įrodyti, kad JAV vedė dvigubą politiką, bet "ši tarptautinių reikalų specialistas" apie tai visai nepagalvoja. Jis tvirtina, kad dviguba politika buvo, o vėliau jis skelbia tai politikai galą. Nebuvusiai politikai galą lengva paskelbti, bet galvanaukinį dvigubiškumą jam bus sunku įrodyti.

Kas Gediminą Galvą pažįsta, tai nekveipa rimto dėmesio į jo "studijas", bet Chicagoje vegetuojantis Jokubka patikėjo Galvos išvadoms, jos galą pasigavo ir šitoki komentarą prie Gedimino Galvos "studijos" pridėjo:

"O tai yra, nors oficialiai (JAV) Pabaltijo kraštų prisijungimo prie TSRS nepripažįsta, bet faktinai jau pripažįsta. Jeigu jau taip, tenka laukti netrūkusių bus pripažinta ir oficialiai". (Vilnis, 1973 m. liepos 26, 2 ps.)

Jokubka laukė 30 metų, bet to pripažinimo nesulaukė. Mes esame tikri, kad jis to pripažinimo nesulauks. JAV kovoja dėl kelių svarbių principų, kurie privers sovietų valdovus duoti laisvę pavergtoms tautoms. Gedimino Galvos sėjamas pesimizmas mažai rusams tepadės. Tiktai reikia rankų nuleisti.

L. Bendruomenės Tarybos interesus, leis jai praveisti naujai sugalvotus, gal ir nevykusius, užsimojimus. Tokios Tarybos rinkimų taisyklės negins L. Bendruomenės narių daugumos vilius, teisės ir joms neatstovaus. Jos bus naujos, nežinomos ir neretai leis pažeisti slapto balsavimo taisyklių pagrindinius dėsnius.

Nuolatinis rinkimų taisyklių keitimas rodo L. Bendruomenės Tarybos nepastovumą, blaškymąsi, tikro, teisingo kelio praradimą. L. Bendruomenės darbo srityje ir nenorą kooperuotis su L. Bendruomenės narių dauguma.

Taisyklių pakeitimai

"Rinkimų taisyklės paruoštos 1973 sausio 5 d. Galutiniai pakeitimai padaryti 1973 kovo 22 d., remiantis JAV LB Tarybos narių, padarytais ketvirtoje sesijoje, 1972 spalio 28 d. Clevelande. Nėra jokio parašo, kuris tvirtintų rinkimų taisyklių pakeitimą.

Galutiniai pakeitimai padaryti 1973 m. kovo 22 d., bet rinkimų taisyklių 5 paragrafas sako: "Apylinkių rinkimų komisijas iki kovo 19 sudaro atitinkamų apygardų valdybos ir tvirtina Krašto valdyba".

Pakeistos rinkimų taisyklės veikia atbuline data, tad kurios teisės nuostatai leidžia tai daryti? Apylinkės rinkimų komisiją sudaro atitinkamų apygardų valdybos.

Toks rinkimų taisyklių pakeitimas ne tik leidžia, bet įpareigoja apygardos valdybos narius kištis, brautis į apylinkės vidaus reikalus ir ten daryti patvarkymus. Toks rinkimų taisyklių pakeitimas grubiai įžeidžia apylinkės valdybos narius, juos nuvertina žemiau jų autoritetą ir atima norą dirbti. Toks patvarkymas, tai nepasitikėjimo pareiškimas apylinkės valdybos nariams.

Nežinau, ar atsiras nors viena tokia, apylinkės narių rinkta, valdyba, kuri leistų taip save nuvertinti, kompromituoti?

Kas geriau žino, pažįsta apylinkės narius, ar apylinkės valdybos nariai, ar apygardos valdybos nariai? Kas geriau žino, kuris apylinkės narys gali geriau, tinkamiau atlikti jam pavestas pareigas, darbą, ar apylinkės valdybos nariai, ar apygardos valdybos nariai?

Nesuprantama, kuriam reikalui ir tikslui toks rinkimų taisyklių pakeitimas buvo padarytas? Ar toks tendencingas rinkimų taisyklių pakeitimas veda L. Bendruomenės narius į glaudesnį nuosirdesnį, artimesnį bendradarbiavimą, ar ugdo vienybę, susiklausymą, pagyvina, stiprina

L. Bendruomenės veiklą? Ar tik padeda LB 7 Tarybos nariams įvykdyti jos šališkus, L. Bendruomenę griauančius užsimojimus?

Septintoji LB Taryba darė, kas jai tik patinka, visai nesirūpindama, kaip vertins rinkimų taisyklių pakeitimą LB apylinkių nariai. Daromi pakeitimai turi būti reikalingi ir naudingi LB apylinkių nariams, bet ne tik LB Tarybos narių šališkiems, diktatoriškiems užsimojimams įvykdyti.

Tokie pakeitimai, patvarkymai primena Sovietų Sąjungos santvarkos sistemą. Nepasitikėjimas, įsakymai iš viršaus.

Rinkimų taisyklių paragrafo g. punktą "a" sako: "Apylinkės rinkimų komisija: rūpinasi sudaryti apylinkės balsuotojų sąrašą pagal apylinkės valdybos pateiktus duomenis ir iki balandžio 25 dienos numatomą balsuotojų skaičių praneša apygardos rinkimų komisijai".

Praktiškiau ir logiškiau apylinkės balsuotojų sąrašus sudaryti apylinkės valdybai, nes jos žinioje yra apylinkės LB narių kartoteka, solidarumo narių mokescio knyga, sąrašai, apylinkės narių pasikeitimo žinios ir t. t.

Apylinkės valdyba labiau gali sudaryti tikslesnį apylinkės balsuotojų sąrašą. Ji pažįsta daugumą apylinkės narių ir žino jų pasikeitimus. Sudarytus apylinkės balsuotojų sąrašus iki nustatyto laiko įteikia apylinkės rinkimų komisijos pirmininkui.

Apylinkės valdyba ir rinkimų komisija artimai turi bendradarbiauti ir nešti atsakomybę už balsavimo sąrašų teisingą sudarymą, teisingą ir darnų balsavimo vykdymą. Balsuotojų sąrašai sudaromi alfabeto tvarka. Tai bus darbo padala ir apylinkės valdyba už durų nepalikta.

Rinkimų taisyklių III skyriuje, 9-sis paragr. sako: "Rinkimai vykdomi apygardomis visuotiniu, lygiu, slaptu ir tiesioginiu balsavimu".

Pakeistų rinkimų taisyklių 8 paragr. raidė "e" sako: "iki gegužės 15 pasunčia balsuojantiems laisvais balsavimo kortelėmis ir nurodo balsavimo laisvais tvarką ir balsavimo laisvą siųsti adresą".

Apylinkių rinkimų komisijos balsavimo kortelių kiekvienam balsuotojui siuntimas į namus nesiderina su slapto balsavimo nuostatais.

a) Balsuotojas, iš anksto gavęs balsavimo kortelę, buvo tam tikrų asmenų prašomas, spiriamas balsuoti tik už jų nurodytus ir prašomus kandidatus.

b) Balsuotojas, iš anksto gavęs balsavimo kortelę, diskutavo, tarėsi su savo pažįstamais, kaimynais, draugais, už kuriuos kandidatus balsuoti.

c) Nustatytu balsavimo laisvą balsuotojas, atvykęs į balsavimo būstinę, pareiškė, kad jis negavo paštu siųstos balsavimo kortelės.

Rinkimų komisija jam davė antrą balsavimo kortelę, kurioje pažymėjo pasirinktus kandidatus, ir atliko balsavimo paeigą. Jam pasiūstą balsavimo kortelę paštu panaudojo, balsavo toks asmuo, kuris toje apylinkėje neturi teisės balsuoti.

d) Siunčiant balsavimo kortelės paštu, buvo pasiūstas mirusių ar jau išskelusių kitur gyvenanti asmenų adresu. Tomis balsavimo kortelėmis balsavo asmenys, kurie neturėjo teisės toje apylinkėje balsuoti, panaudojo jų adresus.

e) Siunčiant balsavimo kortelės paštu į namus, suaugę šeimos nariai balsavo, atvykę į balsavimo būstinę, o nepilnamečiai — laisvais.

f) Tas pats balsuotojas vieną dieną balsavo, atėjęs į balsavimo būstinę, kitą dieną jis atsijuntė sužymėtą balsavimo kortelę savo, kaimyno ar pažįstamo adresu.

g) Slapto balsavimo kortelės buvo siunčiamos ne tik paštu, bet ir laisvai, be registracijos, duodamos, kas tik jų prašė, ir dar po kelias.

h) Buvo susidarę slapto balsavimo būriai, kurių vieni pareigūnai rūpinosi gauti balsavimo kortelių, kiti ieškojo ir prašė pažįstamų, kaimynų leisti panaudoti balsavimui jų adresus, pavardes, tretį stropiai sužymėjo parinktus kandidatus balsavimo kortelėje, nešė į balsavimo būstinę ir dėjo balsavimo laisvus ant stalo arba sužymėtas korteles pasiuntė paštu rinkimų komisijai.

i) Kai kuriose apylinkėse buvo išsiuntinėtąs neva pavyzdinės balsavimo kortelės kuriose buvo nurodyta už kuriuos kandidatus reikia balsuoti.

j) Įvedus tokią naują slapto balsavimo tvarką balsavo asmenys, atvykę iš kitų apylinkių, net iš tolimų vietovių: Kalifornijos, New Yorko ir kitų. Vieni balsavo, atvykę į balsavimo būstinę, kiti — laisvais.

k) Kai kurie balsavimo aukštesnių instancijų pareigūnai pasiūlė, jei trūksta joms balsavimo kortelių, atsispausdinti tiek, kiek jums jų reikia.

l) Neįmanoma patikrinti, kuriais adresais, kam ir kiek buvo pasiūstą paštu, duota, be registracijos, balsavimo kortelių.

m) Šių ir daugel kitų neleistinų kombinacijų nuvertimo, iškraipė slapto balsavimo nuostatas. Iš slaptų, labai svarbių LB Tarybos rinkimų kaži kieno rūpesčių padaryta tragi-komedija.

(Bus daugiau)

ALGIRDAS BUDRECKAS

KELIONĖ Į AMŽINĄ VASARĄ

I.

Vasario šeštosios šalta žiemos popietė. Galima jau suprasti, kaip žmogus gali jaustis slėpdamas mintį, jog po šešių valandų kelionės išlipi iš greitasparnio lėktuvo ir kvėpuoji Kalifornijos oru.

Bet lėktuvą vieną valandą vėluoja iš New Yorko dėl sniego pūgos. Garsintuvu ėmė ir padidino ne vieno mūsų ir taip jau baimė ir nepasitikėjimu virpančias širdis. O jei ir mus palaidos Kolorado kalnų pusnyuose, kaip anuos sumerkė į New Yorko upę. Taip, mūsų amžinos vasaros ilgesį ataušina garsintuvo pranešimai, maišydami su lengvai vėjo nešamomis snieguolėmis.

Atidavėm bagažus. Rašom draudimus inšurinsus. Juk tai testamentas, kam mes norime palikti apdraudus pinigų sumą, kuri gerokai didesnė už mūsų banko knygutę, už mūsų paliekamus Čikagoje vartotus ir nevertotus daiktus ar rūbus. Jei lėktuvų kompanijos randa reikalą tokius formalumus savo keleiviams siūlyti, tai, matyt, kad atsarga gėdos nedaro. Atsargumo dėlei vienas mūsų bendrakeleivių pamėmė ir neįprasai šiltai pabučiavo savo tikrą žmoną. Ką žinai, o gal negrįšiu. O

kam tu mielas prieteliau, savo inšurinsą užrašei? — paklausiau vieną bendrakeleivį, dedantį savo garbingą parašą.

— Balfui ir Lietuvii Bendruomenėi.
— Netikiu.
— Netikėk. O jei nori žinoti, tai žinok, už mano galvą gaus pinigų mano partija.

Mums beieškant drąsesnės ir linksmesnės nuotaikos, pranešė, kad mūsų lėktuvas laukia mus aerodromo take ir po atidarytas duris lėktuvo propeleriai žerė viesulu sukamą sniegą.

Lėktuvą talpina šimtą keleivių. Dalis keleivių iš New Yorko pasiliko Čikagoje. Mes užpildėme visas laisvas vietas. Dar kartą pasitikrinome, ar tas pats lėktuvas, kuris mus turi išlaipinti saulėjejoje Kalifornijoje, ir ar tikrai jis be sustojimo po šešių valandų mus ten nuneš.

Pro mūsų akis įbėstas į lėktuvo langus, pradėjo bėgti aerodromo pastatai ir mes kilome virš stogų, virš stulpų, virš visos Čikagos, mums sudiev bemirkčiojančios savo įvairiomis šviesų reklamų spalvomis. Ji kaip Kalėdų eglutė toli ir mažėje. Trijų šimtų šešių dešimtų penkių mylių lėktuvo greitumu išmetė mus į erdvę. Čikaga išnyko. Kur-ne-kur kiti miesteliai bandė savo šviesomis pagauti mūsų žvilgsnį.

Ausyje kažkas spengtelėjo, keleiviai dar nedrįsta sutrukdėti savo tylos ir susikaupimo. Dešimtis tūkstančių pėdų aukštyje. Mūsų klausia

veikia, prisitaikydama prie oro spaudimo. Patarnautoja pasiūlo kramtomosios gumos, kaip gerą priemonę šiuo atveju. Vis dar mažai kalbama keleivių tarpe. Baimė. Argi mažai lėktuvų avarių? Šiuo momentu mes jas visos gerai prisimename. Vienas po kito išdygo mūsų atminty.

Patarnautojos pradėjo nešioti naujausius žurnalus ir skaniausią karštą kavą. Gyvenimas normalėja. Girdėti balsėni pasikalbėjimai ir juokavimai. Lėktuvas skrenda be trukčiojimų ir labai lygiai. Įlampa ir atoslūgis neįjuntamai iš mūsų pavogė dvi valandas laiko. Patarnautojos pradėjo nešioti vakarienę. Čikagos laikrodžiai rodo 12 valandą nakties. Mes skrendame greičiau už laikrodžių rodykles. Laikrodžius atsukame dvi valandas atgal. Tai mūsų įžanga į vakarus — Kaliforniją.

Mūsų ausis vėl pradeda erzinti neįprasat užimas. Lėktuvas, artėdamas į Kolorado kalnynus, kykla dar aukščiau. Lėktuvas neraminančiai savo gyvą inventorių ima trankyti. Juntame kalnų prarajas, keliamės ir krintame į oro duobes. Ausys visą laiką užgultas. Matyt, nebegelbsti nė oro kondensatoriai. Susikalbėti sunku. Skrendame labai aukštai, aukštai, kad ir oro duobėmis krisdami žemyn neužkabintume už kietųjų kalnų viršūnių. Po dviejų valandų kelionės kalnagūbrių nugaromis jaučiame, kad lėktuvas ima skristi žemes-

ne linija. Atgauname nuotaiką, galima jau ir lengviau susikalbėti.

Po 15 minučių leidžiamės į aerodromą. Mūsų žvilgsniai į langus. Ieškome egzotiškų vaizdų. Pašvaistė. Toli įvairiaspalvė pašvaistė. Los Angeles, savo didybėje tarp kalnų išsidėstęs.

Lėktuvas stuktelėjęs lyžtelės savo guminiiais ratais žemę. Šventa žemė, kaip mūsų artojas sakydavo. Riedame aerodromo taku. Lyg koks slogutis, lyg akmenėlis nusirito nuo mūsų krūtinę. Patarnautojos atidaro duris, o mes, kaip didvyriai, nenorėdami prisipažinti bailiais išlipam. Viešpatie, negi mes tinkame zoologijos sodui šitame šiltame, žydinciam krašte išlipom su žeminiais paltais. Iš toli, iš žiemos krašto. Iš toli, greta sniego pusnyų už tvoros rozės nežydi. Atstumam. Šešių valandų kelio atstumas. Nenoriu gyventi prieš penkias dešimtis metų. Juk tada dažnas čikagietis negalėjo leisti sau tokio malonumo.

Daug metų nesimatėme. Tačiau ir minioje staigiai vieni kitus atpažįstame. Pažįstami, draugai — laisvais palaikę ryšį, o dabar spaudžiame kits kitam rankas.

Buvęs kariškis Skirmantas ir žmona lengvai vasariškai apsilvilkę, sakosi, kad jau daug metų nevalgino savo pečių kaži kokiais paltais ir kitokiais žeminiais rūbais. Ausimis gaudėme jo žodžius, o akimis klajojome žaliose vėjose, palmių šakose, gliučių žieduose — užmiršome, kad

ant mūsų pečių tebėra tikras įrodymas, jog mes iš šiaurės ašigalio, juk mes dar ant pečių tebedavome žeminius apsiaustus. Šešios valandos, ir tu esi kitoje geografinėje žemyno vietoje.

II.

Kitą dieną išėjome pasidžiaugti šeiminių gražioju daržu. Įvairūs medžiai, įvairūs vaisiai ir žalumynai. Bandžiau bent apytikriai paskaičiuoti, kiek įvairių rūšių augalų čia auga. Priskaiciavau penkiasdešimt rūšių. Darželio sutvarkymas, gražios kūdros su aukso žuvelėmis p. Laudanskio nuopelnas. Šiuo metu nuobodžias pensininko valandas leidžia agronomaudamas. Apelsinų medžiai jau pasipuošę prinokusiai geltonais vaisiais. Šalia jų pilni medžiai citrinų. Tropiškų kraštų augalai ir medžiai žali — gražūs. Rožės, gardenijos, kamelijos, oleandros pačiame žydėjime. Netropiškų kraštų medžiai: obelys, kriaušės ir kitoki šiuo metu be lapų. Jie laikosi savo prigimties: vieną kartą per metus puošiasi lapais. Tropiškų kraštų medžiai meta savo lapus, tik ne visus iš karto. Numestųjų vieton tuojau išaugina kitus ir taip keičia savo lapus apskritus metus. Vaisius taip pat augina du, tris kartus per metus.

Daugumas medžių auga dvigubai greičiau, nes čia nėra žiemos šalčio stagnacijos.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALUNAS

AKY, AUSU, MOSIŲ IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6444

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma liguos pagal susitarimą, jei neatliepiau skambinti 874-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-8533
Fox Valley Medical Center
640 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rasid.: 348-2233
OFISO VALANDOS:
rimadieniais ir ketvirtadi, 1-7 val.
antradi, penktadieni nuo 1-5, treči, ir šeštadi, tikti susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
1122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
valandos pagal susitarimą. Jei neatliepiau, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
1122 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatliepiau - skambinti 471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadi, nuo 7-7:30 vak.
Ofiso telefonai: 576-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadieni 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ liguos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi, trečiadi, ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma liguos pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepiau, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

KANADOS NAUJIENOS

SLA 72 kuopa pagerbė R. Kalantą

HAMILTONAS, Ontario. — SLA 72 kuopa ir jos nariai yra gana jautrūs R. Kalantos žygiui ir 1973 m. į savo veiklą įrašė: jam žinti R. Kalantos vardą ir jo vardu įnešti į Kanados Lietuvių Fondą \$100 dolerių

1973 m. kovo 24 d. SLA 72 kuopos visuotiniame susirinkime pas J. ir E. Bajoraičius nariai vienbalsiai pasisakė remti R. Kalantos vardo įamžinimą. Kad tas darbas gerai vyktų, SLA dosnūs nariai tuojau suaukojo laimėjimams paramos. P. ir D. Dauginai radiją, J. Paukštys \$50, abu iš St. Catharines. SLA generalinis sekretorius, T. Repčys \$10, Z. Pulianauskas \$5, iš Hamiltono. Po \$5 Vl. Bagdonas ir Tilburyr VI. Matukaitis iš Confield, Ont. SLA nariai dosniai aukojo laimėjimams, taip pat aktyviai prisidėjo ir kitais darbais, kad tik pasisektų ruošiamą šventę. Daug talkino patriotai lietuviai ir SLA nariai.

SLA 72 kuopos valdyba, jausdama gyvą reikala, pakvietė SLA prezidentą Povilą Dargį pagrindiniu kalbėtoju. Šias eilutes raišančiam teko kviešti SLA prezidentą P. Dargį ir pirmam teko sužinoti teigiamą atsakymą. SLA prezidento P. Dargio atsakymą į R. Kalantos pagerbimą į Kanadą, šventės rengėjai pasijuto tvirtai įsitikinę, kad

dėl R. Kalantos pagerbimo iškilnėms ruošiamasi taip, kaip pridera pagerbiant žymius kovotojus ir žuvusius už Lietuvos laisvę. Sudarius konkretų šventei ruošti planą buvo reikalinga kreiptis paramos į spaudą. Gi spauda yra tas pagrindinis šauklys, kuri padeda sukviesti svečius ir tautinius minėjimus ir šventes.

Šiais metais SLA 72 k. turėjo stiprios paramos iš Hamiltono parapijos klebono pelato Dr. Juozo Tadarausko, kuris iš visos širdies, įsijungė į šventės ruošimą ir gyvu žodžiu išsakyto ruošimo parapijiečius vykti į SLA gegužinę.

Taip pat daug nuosirdumo parodė ir St. Catharines parapijos klebonas Juvenalis Liauba, OFM, kuris palinkėjo rengėjams ir vykstantiems jauniems Nemunui šokėjams kelionėje sėkmės.

Patriotų lietuvių parapijų klebonų ir lietuviškos Kanados ir Amerikos spaudos dėka šiais metais į SLA gegužinę suvažiavimą rekordinius skaicius svečių. Be abejo esant gražiam orui atvydę patriotų lietuvių iš arti ir tolimų miestų bei Amerikos. Teko kalbėtis su M. Arulevičiene iš tolimos Kanados, Albertos provincijos. Svečias pareiškė: tik virš 2-jų tūkstančių mylių iki čia. Taip pat su A. ir E. Gražuliais iš SLA 126 kuopos New Jersey, su poniomis Stanislovaitiene iš Chicago ir Navickiene iš Floridos. Buvo svečių iš Detroito ir kitų Kanados ir Amerikos tolimų miestų.

Gaunu informacinį laišką iš SLA prezidento P. Dargio. Sako, kad SLA šventę atvyksta liepos 21 d. 12:26 min. lėktuvu į Buffalo aerodromą, o išvyksta liepos 22 d. 7 v. v. iš Hamiltono.

Liepos 21 d. 10:30 val. kartu su p. J. Paukščiu išvykome į Buffalo. Vaziavome gerą valandą, kol atsiradome aerodrome. Atėjus laikui, lėktuvas neatvyko. Kilo rūpestis, gal nelaimė, kas kalbės SLA šventėje. Einu pasiteirauti pas informacijos atstovą. Atsako: turi atvykti kiekvieną minutę. Ir po gero pusvalandžio į aerodromą nusileidžia Eastern lėktuvas. Nuotaika laukiančiųjų pagerėjo, kada pamatėme iš lėktuvo lipantį Kanadoje laukiamą svečių. Iš aerodromo svečių nuvežime į St. Catharines ir valgykloje pasistiprinę, vykome į Hamiltoną vizituoti Vilniaus Aušros Vartų klebono prelado Dr. Juozo Tadarausko.

Apie 5 val. pasiekėme Hamiltoną ir sustojome prie Vilniaus Aušros Vartų maldos namo. Mus pastiko su nuosirdumu pats parapijos klebonas, prelatas Dr. Juozas Tadarauskas. Klebonas turi ir padėjėjų kun. Januška.

Liepos 22 d. į SLA gegužinę šventę įpradė rinktis 12 val. Iš St. Catharines autobusas atvyko su tautinių šokių grupe ir svečiais. Punctualiai 4 val. kuopos pirm. J. Šarapnickas atidavė R. Kalantos pagerbimo ceremonijas ir pakvietė SLA prezidentą P. Dargį iš Pittsburgho pasakyti kalbą. (P. Dargio kalba buvo įdėta Naujienų No. 180 1973 m. rugpjūčio 1 d.)

Be to, R. Kalantos garbei ta-

re sveikinimo žodį Ramovėnų pirmininkas savanoris kūrėjas A. Šukys iš St. Catharines. Kalbėtojas šiltai žodžiais vertino SLA 72 kuopos valdybą ir narius už atliktus didelius darbus, organizuojant R. Kalantos pagerbimą ir jo vardo įamžinimą.

Solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono padėkavo eilėraščių: R. Kalantai prisiminti.

SLA 72 kuopos pirm. paskelbė, kad R. Kalantos vardas yra įamžintas, jo vardu įnešta 100 dolerių į Kanados Lietuvių Fondą, pagal eilės Nr. 554 ir paprašė svečius atsisostijimu pagerbti Romą Kalantą minutės susikauptimu.

Didžiausia lietuvių dauguma rėmė SLA 72 kuopos užmojų, ruošiant R. Kalantos pagerbimą. Laikraščiai spausdino rengėjų informacinius straipsnius. Veiklūs SLA nariai ir nensariai platino laimikių bilietus. Patriotai lietuviai pirkė laimės bilietus.

SLA 72 k. gegužinėje buvo puiki programa. Programoje dalyvavo jaunųjų tautinių šokių grupė "Nemunus" vadovaujama Stasės Zubrickienės ir akordeonistui S. Zubrickui iš St. Catharines.

Solistė Anita Pakalniškytė padainavo Tėviškę, Lietuva brangi, Grįšim, grįšim ir Nemunėli. Programos atlikėjams publika nesigailėjo audringų plojimų.

Pirmiausia tenka didelę padėką Stasei Verbickai-Zubrickienei, jaunųjų tautinių šokių "Nemuno" grupės vadovei, ir akordeonistui S. Zubrickui už šokėjų paruošimą ir dalyvavimą šventėje programą atliekant. K. Jasevičiui už autobuso parūpinimą ir svečių į gegužinę nugalėtinimo suorganizavimą. Ramovėnų pirm. savanoriui-kūrėjui A. Šukiui už tartą žodį gegužinėje, R. Kalantos varda įamžinant. Taip pat didelę garbę tenka solistei Anitai Pakalniškytėi ir žymiam akordeonistui K. Deksnui iš Hamiltono, kurie irgi be jokio honoraro dalyvavo programą atliekant. Abu menininkai yra dar jaunuoliai, bet seka tėvų pėdomis ir kur tik yra reikalas, dalyvauja lietuviškoje veikloje ir savo menu garsina Lietuvos vardą.

Po programos sekė laimikių traukimas, kuriam vadovavo visuomenės veikėja mokytoja Silvija Martinkūtė iš Hamiltono.

Po programos daugybė svečių entuziastingai rengėjus sveikino ir linkėjo nenuleisti rankų ir sekančiais metais suruošti pa-

našią šventę siūlydamies ne tik dolerį paaukoti, bet ir darbu prisidėti. Buvo ir tokių, kurie savo aukas įteikė rengėjams iš anksto. Tai yra K. Deksnys \$15 ir J. Lekučius \$10. Kol tokių patriotų lietuvių bus SLA 72 kp. kaip praityje taip ir ateityje tęsės savo įsipareigojimus: šalia SLA pareigų dirbs ir tautinį darbą.

Ši šventė buvo naudinga ir Susivienijimui. Natalija Navickienė pareiškė: Kai grįšiu į Floridą suorganizuosiu SLA kuopą. Solistė Anita Pakalniškytė tą pačią dieną įsirašė narių į SLA 72 kuopą. Buvo ir daugiau susidomėję SLA ir pareiškė norą gauti daugiau informacijos.

Ir šiais metais iš SLA gegužinės skirstantys svečiai vieni kitiems rankas spaudė, iki sekančių metų. J. Šarapnickas

LIETUVIAI DAILININKAI CORCORANO GALERIOJE

Penktadienį, rugpjūčio 10 d. 11 val. ryte, atsidarė Lietuvių Dailininkų Paroda Washingtono didelėje Corcorano galerijoje. Lietuvių Dailininkų paroda užima pirmo aukšto centrinio įėjimo salę ir dvi centrinės galerijas. Iš viso išstatyta 105 tapybos ir grafikos darbai.

Dalė Lukienė

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Zarasikių Klubu gegužinė - Žarasinė įvyks ši sekmadienį, rugpjūčio 19 d. Onos Bruzgulienės sodyboje, Willow Springs, Ill. (Priešais Lietuvių Tautines kapines). Klubo nariai ir svečiai maloniai kviečiami gegužinėje dalyvauti. Šokiams gros Ramono orkestras. Klubu Valdyba

Upytės Draugiško Klubu piknikas įvyks ši sekmadienį, rugpjūčio 19 dieną Kay's sode (buvusiam Liepos), 83rd ir Keen Ave., Willow Springs. Pradžią 12 val. Bus skanių šiltų valgių ir gerų šaltų gėrimų. Šokiams gros geras George Joniko orkestras. Turėsim gražių dovanų. Kviečiame visus narius ir svečius atsilankyti ir smagiai praleisti laiką tyrame ore su upytiečiais. Valdyba ir Komisija

A. A.

Šauliui ANTANUI OLSAUSKUI mirus,

Jo žmonai — šaulei aktoarei Elenai ir šeimai giliai užuojautą reiškia ir kartu liūdi Vyt. Didž. Šaulių kuopos vadovybė ir nariai

A. + A.

STEPHANIE BALČUNAS Pagal tėvus Adomaitis Gyv. 5516 So. Francisco St.

Mirė 1973 m. rugpjūčio mėn. 15 d. 10:30 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Zarėnų parapijoje, Mūkanti kaime. Amerikoje išgyveno 61 metus. Paliko nuliūdę: 2 dukters — Stephanie Skirius, žentas Anthony ir Dolores Hanus, žentas Martin, 6 anūkai, sesuo Mary Seep, jos vyras Walter, 2 broliai — Anthony Adams, jo žmona Katherine ir Walter Adams, jo žmona Leocadia, pusseserė Sophie Lagie su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Kūnas pasarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Avenue.

Šeštadienį, rugpjūčio 18 dieną 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Visi a. a. Stephanie Balčunos giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pagalbą ir patarnavimą ir atsilveikimą.

Nullūdę lieka: Dukters, anūkai, sesuo, broliai, giminės. Laidotuvių Direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKŠČIONIUI

Mus visokie pikto užsilalkyko. 1 Tes. 5:22. Apstatas pataria vengti ir atmesti nuo savęs visoki pikta, nežiūrint, ar tai turėtų gėra ar pikta išvaizda. Užsilalkyti nuo viso kas atrodo pikta, reikią visai ką kita, nepanašų tam, ką Apstatas norėjo šiais žodžiais pareikšti; vienok kaip vienos, taip ir kitos mintys turi gerus pamatus. Ištikro, kad turime užsilalkyti nuo visokio pikto, neatšilveikiant kaip jis atrodo arba po kokia priedanga jis yra, ir kartais turime vengti net gerus darbus ir kury galytė likti nesuspriktamais ir mūsų draugai arba artimi galytė paskatinti juos už piktus darbus. Dvasia sveiko proto mokina mus ne tik atmesti visoki pikta, bet vengti visko, kas tik atrodo pikta, kad mūsų įtaka Viešpatyje ir Tiesoje būtų didesnė.

Kristus pasakė, kad jis įsteigs bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniai reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parakysite tokiu adresu: P. Zaviist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

EUDEIKIS SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI: DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

NARIAI: Chicago, Lietuvių, Laidotuvių, Direktorių, Asociacijų
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAFTIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

**EDWARD M. VASS NORI ATSTOVAUTI
13-tą DISTRIKTĄ**

Edward M. Vass, buvęs Illinois prokuroras William J. Scott pavaduotojas, pasitraukė iš šių pareigų, kad galėtų būti respublikonų partijos kandidatu į JAV kongresą. Jis nori susipažinti su šiaurės Illinois balsuotojais, kad rinkimų metu galėtų gauti jų balsus.

Vass, baigęs teisės mokslus, pradėjo tarnybą Chicago policijoje. Tuojau jis buvo paskirtas Chicago Policijos Mokslo Kolegijos dėstytoju. Gabesniems Chicago policijos pareigūnams jis dėstė, kaip taikyti naujus mokslo metodus policijos darbe.

Kaip gabų galbėtoją ir dėstytoją, Illinois prokuroras Scott tuojau pasiėmė patyrusį Vass į savo štabą ir naudojo jį pataarnavimais.

Savo laiku Vass vadovavo policijos jaunimo skyriui. Jis pabrėžė, kad galima miesto jaunimą sujudinti įvairiais dalykais, kad neįsitrauktų į nusikalčių grupes. Jam pavyko didesnę jaunųjų skaičių padaryti policijos pagalbininkais.

Praeitą mėnesį Vass apvažiavo Ziono, Waucaundos, Round Lake, Algonquin, Dundee, Elgin, Hampshire ir Elburn apylinkes, susipažino su įtakingesniais veikėjais, pasikeitė nuomonėmis, kad paruoštų dirvą artėjantiems rinkimams. Tose vietovėse gyvena didokas skaičius lietuvių, su kuriais Vass nori susipažinti ir patirti jų nuomones įvairiais visuomeninio gyvenimo klausimais.

Politikas

**IS CHICAGOS IR
APYLINKIŲ**

Suimti mergaitės žudikai

Gary, Ind., policija suėmė du suaugusius vyrus — Douglas Green, 24, ir Dennis Ray Hamilton, 21, abudu Gary gyventojai, kaltinamus liepos 25 dieną nužudius 8 skyriaus mokinę 14 m. mergaitę Brenda Banaski, kuri tą dieną išėjo į netoli esančią mokyklą ir tik po kelių savaičių jos labai jau sugedęs kūnas buvo rastas krūmuose už 3 mylių nuo jos namų. Piktadaris atpažino vieną moteris, kurią tie du vyrai išprievartavę pagrasindami esą "jei nepasidusi, bus tau kaip Banaski mergaitė".

Nustatyta, kad Brenda Banaski mirė nuo žiaurios smūgio į galvą, sutriuškinant galvos kiaušo kairę pusę.

**Gubernatorius Walker
pašauktas į teismą**

Illinois gubernatorius atleido iš pareigų valstijos likerių kontrolės komisijos narį Donald Adams, aiškindamas, kad Adams apsilėidęs pareigose, ir jo vieton paskyrė tūlą Elrod Sandquist iš Chicago. Adams apskundė gubernatorių, kad sulaužęs jo civilines teises, pašalindamas iš pareigų nesilankdamas įstatymų. Federalinio distrikto teisėjas Omar Poos pašaukė gub. Walkerį atvykti į jo teismą šio rugpiučio 27 d. pasiaikinti.

**Apskundė ginklų dirbtuvę
dėl dūmais oro teršimo**

Illinojaus valst. gynėjas William J. Scott apskundė federal. distrikto teismui prie Joliet esančią armijos amunicijos dirbtuvę, kuri savo nuodingais dūmais teršia orą.

Milžiniškoji sprogtamųjų medžiagų dirbtuvė apimanti 24.000 akru plotą ir jos kampani juodi ir oranžinės spalvos dūmai esą matomi ir užuodžiami per 15 mylių atstų. Visose apylinkėse nuo tų dūmų medžiai likę be lapų ir važiujant 53 vieškeliu dūmų danga dažnai kenkianti regėjimui. Nuodingosios tų dūmų dalys esanti siera ir azoto oksidai. Byloje kaltinamas Armijos sekretorius ir Uniroyal Inc. firma. Tai pirmas kartas, kad valstija apskundė federalinę valdžią dėl aplinkos teršimo.

**Kodėl žudikas Harrison
buvo paleistas į laisvę**

Chicago Kriminalo Komisijos pirmininkas Lee Schooler pakaltino kriminalinio teisingumo sistema, kad toks tipas kaip Lester Harrison buvo paleistas į laisvę, nepaisant kad nuo 1943 metų jis buvo jau 13 kartų suimtas ir kaltinamas sunkiais nusikaltimais žmogžudystėmis, ginkluotais užpuolimais ir apinėšimais, nepadoriais elgesiais, prievartavimais ir ginklo vartojimu.

Praeitų metų rugsėjo 26 dieną Harrison buvo areštuotas už pasikėsinimą išprievartauti Mrs. Cozette Gladys ir žiaurų sumušimą, bet jo byla buvo nutęsta iki šiol ir jis pats už menką užstatą (85.000) paleistas iki teismo. Jo byla buvo atidėliojama 9 kartus, būtent 6 kartus Harrisono advokatai prašant ir 3 kartus susitarimu.

Apie tą pasikėsinimą patį Gladys, gyv. 6139 So. Laflin st., pasakoja: Tą rugsėjo 26 d. rytą jai einant į darbą, ji buvo cementiniu luitu permušta smūgiu į galvą ir neteko sąmonės. Atsipeikėjusi ji pamatė, kad užpuolikas (Harrison) ją beveikąs į užgalvį. Jis pasisakė jai prievartausias. Jai pradėjus garsiai rėkti, užpuo-

likas pasakė, kad nėra prasmes rėkauti, kadangi jis visvien ją išprievartausias ir tai pasakęs dar kelis kartus tuo cementiniu luitu smogė jai į galvą ir pradėjo nušukti jos drabužius. Jos riksmą išgirdusi arti gyvenanti moteris pašaukė policiją ir Harrison buvo areštuotas. Englewoodo ligoninėje jos galvoje teko padaryti 60 susiuvimų, ir šandien Mrs. Gladys dar negali dirbti ir tebėra daktarų priežiūroje, o piktadaris Harrison iki šiol buvo laisvas...

**Dr. Bobelis mokė
frontininkus**

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, dr. Kazys Bobelis, ir vicepirmininkas, kun. Adolfas Stašys praeitą savaitę, rugpiučio 11 d., dalyvavo Lietuvių Fronto bičiulių stovykloje, Dainavoje. Dr. Bobelis jaunimo simpoziume pasakė kalbą, kuri buvo labai šilintai priimta. Vėliau dr. Bobelis taip pat dalyvavo diskusijoje, kurios tema buvo Lietuvos laisvinimo politinių darbų koordinacija.

ALT Informacija

TRUMPAI

— Frank Andrijauskas, sulaukęs 91 metų amžiaus, mirė savo namuose. Jis bus laidojamas šeštadienio rytą. Platesnių informacijų teiks Petkaus Marquette Funeral Home, 2533 West 71st St. Telef. GR 6-2345. (Pr).

— Mary Jacobs - Jokubauskienė iš Town of Lake apylinkės, anksčiau gyv. šiaurinėje miesto dalyje ir priklausiusi įvairioms lietuviškos organizacijoms, paskutiniu metu yra susirgusi ir apie 10 mėn. gydėsi namuose, o liepos pabaigoje išvežta į šv. Kryžiaus ligoninę. Geros draugės ir draugai ją lanko ir linki greitai pasveikti. M. Jacobs priklauso SLA organizacijai. (V. J.).

— K. Pocevičius, ilgametis Naujiųjų skaitytojas iš Berwyne apylinkės, išėjo pensijon ir išsikėlė gyventi į Mauston apylinkę Wisconsin valstijoje. Jis ten turi 80 akru ūkį. Naujienos jam bus geras ryšininkas su viso pasaulio lietuvišiais ir jų darbais. Byloje kaltinamas Armijos sekretorius ir Uniroyal Inc. firma. Tai pirmas kartas, kad valstija apskundė federalinę valdžią dėl aplinkos teršimo.

— Ponia Alice Lopas, Miramar, Fla., Naujiųjų platinimo bei naujų skaitytojų vajeus progą, gavo dovaną — metinę Naujiųjų prumeratą iš vieno asmens. Naujienos yra gera ir prasminga dovaną. Vajeus komisija yra dėkinga už dėmesį ir gilų lietuviškos spaudos bei jos reikalų supratimą.

— V. G. Sandau iš Brighton Parko apylinkės, praėsdami prumeratą vieneriems metams, atsiuntė vajeui 8 dol. auką. Vajeus komisija nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas, platintojams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį ir gerą pavyzdį. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuviai yra kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti. Norintiems susipažinti ir prisistatytis adresu, Naujienos bus siunčiamos 2 savaites nemokamai.

— Ona Aleknavičienė iš Marquette Parko apylinkės vasarą praleidžia savo vasarnamyje, Montello, Wis. Šią savaitę yra atvykusi įvairiais reikalais į Chicago, taip pat lankėsi Naujienose.

— Skaniausiai ir pigiausiai pavalgysite naujame "Rūtos" restorane, 6812 So. Western Ave. Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Sekmadieniais uždaryta. (Pr).

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

**COLD HEADER MAN
AND THREAD ROLLER MAN**
Top wages. Day work. Overtime and insurance. PREMIER SCREW & RIVET CORP. 8124 So. HOYNE 846-5252

WELDERS
Experienced with sheet metal, structural and able to read blueprint. Salary is open. Steady job for reliable man. Apply in person: MORRILL & MOELLER 2303 WEST 18 ST. CHICAGO, ILLINOIS

REIKALINGAS PATYRES
"AUTO BODY AND FENDER MAN" Pilna laiką. Nuolatinis darbas. Skambinti tel. 776-5888. 3518-24 WEST 63rd STREET

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

RECEPTIONIST CLERK
For eye care center.
• Excellent benefits
• Scheduled increases
• Complete health coverage.
733-3320

SECRETARY
Good typing and general office. 5 day week. Good benefits. Ask for JERRY 944-4400

DEPENDABLE WOMAN WANTED
Light duties and to help with semi-invalid woman 5 nights per week. Steady, good pay and pleasant home Northside Chicago, English necessary. Good transportation. AR 1-5552

SECRETARY — GENERAL OFFICE
Position offers a challenge and diversification. Experienced — figure aptitude, pleasant personality, typing ability. Must be able to handle responsibility. Good pay, fringe benefits. Ask for Mr. Kwesel — 939-3773.

RECEPTIONIST — TYPIST
No legal background for bright beginner with good typing skills. Loop location. Insurance plan. 782-5644

SECRETARY
We need an all-around office person with good typing skills shorthand and figure skills very helpful. Salary commensurate with ability and benefits. Please call Tues. Weds. Thurs. or Friday. MR. SVENDSEN 276-3101

YOUNG GIRL
Help with two school age children, general housework. Own Room, bath and T. V. 2 days off. Salary open. English not necessary. References. Call after 4:30 P. M. 835-3757

RENTING IN GENERAL
N u o m o s

CICERO
Išnuomojamas 3 kambarių butas su šiluma ir karštu vandeniu. Pirmame aukšte. Vienam arba porai. Skambinti po 5:00 val. vak. 652-3127.

ISNUOMOJAMI 6 apšildomi kambariai ramiam ir patraukliame name. Kreiptis po 7 val. vakaro Mr. Dembski. 1502 No. Kedzie Parkway.

ISNUOMOJAMAS 2 1/2 kambarių gyvenamasis butas 1 ar 2 asmenims 46-tos ir Honore apylinkėje. Tel. 776-6526

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIU NAMU BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtina. Aptarnaujama Lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL GR 6-4421 6200 So WESTERN AVE

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

16 AKRU NUOSAVYBĖ PROVINCIJOJE. Labai gražus namas. 34x80 pėdu daržinė. 1.320 pėdu priėjimo prie ežero, tinkamo antims. Idealu pensininkams ir ūkininkams. ED NAGLER, GREY EAGLE, MINN. 56336.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkežiniai

PARDUODAMAS labai mažai vertas 1969 m. Chrysler - Newport automobilis už gerą pasiūlymą. Tel. 652-9253

— Vyt. Didž. Šaulių kuopa š. m. rugpiučio mėn. 19 d. rengia išvyką — pikniką p. O. Gausienės, Lemonte, soduose. Kuopos nariai minėtą dieną, t. y. 19 d., sekmadienį, 11 val. renkasi Jaunimo centre. Šaulės moterys pasiima su-muštinus. (Pr).

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7477

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 685-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

PARDUODAMAS dviaukštis beveik naujas namas. Labai priinama kaina. Penki dideli miegamieji. Dvi imarvos virtuvės. Gyvenamas, dinetė, didelis kambarys žaidimams. Dvi pilnos vonios. 2 automobilių garažas. Marquette Parko apylinkėje. Tel. 776-3724.

FOR SALE BY OWNER
2 FLAT BRICK BUILDING near 73rd and Maplewood. 5 large rooms with enclosed porch. Gas heat. Carpeted front hall. 2 car brick garage. For appointment call WA 5-0722

SAVININKAS PARDUODA 1 1/2 AUKŠTO MURŪNĮ NAMĄ
5 1/2 kambarių butas 1-me aukšte ir 4 kambarių butas viršuje. Ceramic plytelių vonios, plastinės sienos. Arti bažnyčių ir mokyklų. Tel. PR 8-2476

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Irengiu ir taisy kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiotus ir t. t.
Z I G M A S
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

K. FRINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9227

D Ē M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikslai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7459 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrustu darbininku. Kai nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

— Ona Kokulevičienė ir Bronius Zabukas, 2547 W. 69 St., tel. WA 5-4254, praneša, kad atidaryta nauja delikatesų ir importuotų gaminių maisto krautuvė "Ramunė". Galima gauti įvairiausių namų gamybos kepinių: tortai, pyragaičiai, roliadai, keptas kumpis, kugelis, visokios rūšies salotai ir daugybė kitų maisto gaminių. Taip pat priimami užsakymai ir parengimams. Atid. nuo 8 v. r. iki 8 val. vakaro, sekmadienį nuo 8 iki 1 val. (Pr).

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 64th ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje
AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA
Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.
Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

MOVING — Apraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo irankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coleriniai Cerifikatai.
V. VALANTINAS

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksa Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.
Knygoje aprašyta pirmas Chicago atraziaves lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiųsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608